ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/2372 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Ιουνίου 2017

σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.31250 – 2011/C (πρώην 2011/N) την οποία προτίθεται να χορηγήσει η Βουλγαρία υπέρ των BDZ Holding EAD SA, BDZ Passenger EOOD και BDZ Cargo EOOD, και άλλα μέτρα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2017) 4051]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα ([1]) και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 18ης Μαΐου 2011, η Βουλγαρία κοινοποίησε στην Επιτροπή ορισμένα μέτρα υπέρ της BDZ Holding EAD SA ([2]) («BDZ Holding») και των θυγατρικών της, BDZ Passenger EOOD («BDZ Passenger») και BDZ Cargo EOOD («BDZ Cargo»).

(2) Με επιστολή της 20ής Μαΐου 2011, η Βουλγαρία διαβίβασε συμπληρωματικές πληροφορίες στην Επιτροπή. Με επιστολές της 15ης Ιουλίου 2011 και της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, η Επιτροπή ζήτησε περισσότερες πληροφορίες. Η Βουλγαρία υπέβαλε στην Επιτροπή περαιτέρω πληροφορίες με επιστολές της 5ης Σεπτεμβρίου 2011 και της 7ης Οκτωβρίου 2011.

(3) Με επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 2011, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Βουλγαρία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με τα εν λόγω μέτρα («απόφαση κίνησης της διαδικασίας»). Με επιστολή της 12ης Ιανουαρίου 2012, η Βουλγαρία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της για την απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

(4) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([3]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

(5) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από ένα ενδιαφερόμενο μέρος. Με επιστολή της 16ης Μαΐου 2012, η Επιτροπή διαβίβασε τις εν λόγω παρατηρήσεις στη Βουλγαρία, δίνοντάς της τη δυνατότητα να απαντήσει. Οι παρατηρήσεις της Βουλγαρίας παρελήφθησαν με επιστολή της 13ης Ιουνίου 2012. Με επιστολή της 10ης Δεκεμβρίου 2012, η Επιτροπή γνωστοποίησε στο ενδιαφερόμενο μέρος ότι το μη εμπιστευτικό κείμενο των παρατηρήσεών του είχε διαβιβαστεί στη Βουλγαρία.

(6) Με επιστολές της 12ης Απριλίου 2012, της 24ης Ιουλίου 2012, της 10ης Δεκεμβρίου 2012, της 7ης Μαΐου 2013, της 5ης Νοεμβρίου 2013, της 6ης Μαΐου 2014, της 6ης Ιουνίου 2014, της 29ης Ιουλίου 2014, της 29ης Απριλίου 2015, της 14ης Δεκεμβρίου 2015, της 26ης Απριλίου 2016, της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, της 20ής Οκτωβρίου 2016 και της 3ης Απριλίου 2017, η Επιτροπή ζήτησε περισσότερες πληροφορίες από τη Βουλγαρία.

(7) Η Βουλγαρία υπέβαλε στην Επιτροπή περαιτέρω πληροφορίες με επιστολές της 7ης Ιουνίου 2012, της 28ης Σεπτεμβρίου 2012, της 31ης Ιανουαρίου 2013, της 1ης Φεβρουαρίου 2013, της 30ής Μαΐου 2013, της 2ας Οκτωβρίου 2013, της 15ης Οκτωβρίου 2013, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, της 3ης Ιανουαρίου 2014, της 6ης Φεβρουαρίου 2014, της 22ας Απριλίου 2014, της 14ης Μαΐου 2014, της 23ης Ιουνίου 2014, της 4ης Αυγούστου 2014, της 20ής Αυγούστου 2014, της 1ης Σεπτεμβρίου 2014, της 13ης Σεπτεμβρίου 2014, της 23ης Σεπτεμβρίου 2014, της 1ης Ιουνίου 2015, της 9ης Δεκεμβρίου 2015, της 20ής Ιανουαρίου 2016, της 31ης Μαΐου 2016, της 12ης Οκτωβρίου 2016, της 7ης Νοεμβρίου 2016.

([1]) ΕΕ C 10 της 12.1.2012, σ. 9.

([2]) Εφεξής στην παρούσα απόφαση ο όρος «BDZ Holding» χρησιμοποιείται για να δηλώσει τόσο την «BDZ EAD» πριν από τη μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας στις 22 Οκτωβρίου 2011 όσο και την «BDZ Holding EAD SA» μετά τη μεταβολή αυτή. Βλέπε υποσημείωση 4.

([3]) Βλέπε υποσημείωση 2.

(8) Με επιστολές της 22ας Απριλίου 2014 και της 12ης Οκτωβρίου 2016, η Βουλγαρία απέσυρε την κοινοποίησή της όσον αφορά την ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς την BDZ Holding, η οποία αποτελούσε μέρος των μέτρων που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 1. Με επιστολή της 5ης Απριλίου 2017, η Βουλγαρία τροποποίησε την κοινοποίησή της μειώνοντας το ποσό του χρέους που σχεδίαζε να διαγράψει μέσω του μέτρου διαγραφής χρέους που αποτελούσε μέρος των μέτρων που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 1.

(9) Με επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 2016, η Βουλγαρία δέχθηκε η παρούσα απόφαση να εκδοθεί και να κοινοποιηθεί κατ' εξαίρεση μόνο στην αγγλική γλώσσα.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

2.1. *Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ*

(10) Ο δικαιούχος των μέτρων είναι η BDZ Holding και οι θυγατρικές της, BDZ Passenger και BDZ Cargo, 100 % κρατικές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες επιβατικών και εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών έναντι αμοιβής στη Βουλγαρία.

(11) Η BDZ Holding ([4]), ανώνυμη εταιρεία, συστάθηκε το 2001, μετά τη διάσπαση του βουλγαρικού κρατικού οργανισμού σιδηροδρόμων σε μια επιχείρηση σιδηροδρομικών υποδομών, την εθνική επιχείρηση σιδηροδρομικών υποδομών («NRIC») και έναν πάροχο υπηρεσιών μεταφορών («BDZ Holding»).

(12) Το 2007, η BDZ Holding αναδιοργανώθηκε σε εταιρεία συμμετοχών και συνέστησε τρεις θυγατρικές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών, επιβατικών μεταφορών και υπηρεσιών έλξης. Η μητρική επιχείρηση BDZ Holding είχε στην ιδιοκτησία της επιβατικές και εμπορευματικές αμαξοστοιχίες και μηχανές έλξης, τις οποίες εκμίσθωνε στις θυγατρικές της. Οι εν λόγω θυγατρικές ήταν υπεύθυνες για τη συντήρηση του τροχαίου υλικού. Η BDZ Holding ήταν επίσης επιφορτισμένη με την εξυπηρέτηση των χρεών που είχαν συναφθεί πριν από την αναδιοργάνωση. Καθώς η συγκεκριμένη δομή απεδείχθη αναποτελεσματική, το 2010, οι υπηρεσίες έλξης συγχωνεύτηκαν στην BDZ Holding.

(13) Το 2011, η ιδιοκτησία των επιβατικών και εμπορευματικών αμαξοστοιχιών και των μηχανών έλξης μεταβιβάστηκε από την BDZ Holding στις θυγατρικές BDZ Passengers και BDZ Cargo. Η BDZ Holding συνέχισε να κατέχει το σύνολο του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού.

(14) Η BDZ Holding έχει την καταστατική της έδρα στη Σόφια της Βουλγαρίας, και παρέχει υπηρεσίες εμπορευματικών και επιβατικών μεταφορών σε όλο το έδαφος της Βουλγαρίας, το οποίο είναι στο σύνολό του επιλέξιμο για τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης.

(15) Η BDZ Cargo, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, δραστηριοποιείται στη διεθνή και την εθνική αγορά σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών. Η Βουλγαρία απελευθέρωσε την αγορά σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών το 2007. Έκτοτε, στην αγορά εισήλθαν αρκετοί ιδιωτικοί φορείς. Το 2016, το μερίδιο αγοράς της BDZ Cargo (σε καθαρά τονοχιλιόμετρα) αντιστοιχούσε σε 43 %, ενώ οι κύριοι ανταγωνιστές της ήταν η Βουλγαρική Επιχείρηση Σιδηροδρόμων (25 %), η DB Schenker Rail Bulgaria (18 %), η Bulmarket (6 %) και η Rail Cargo (4 %).

(16) Η BDZ Passenger, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, είναι ο μοναδικός πάροχος υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών σε εθνικό επίπεδο στη Βουλγαρία. Η BDZ Passenger εκπληρώνει υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας («ΥΔΥ») η οποία αντιστοιχεί κατά προσέγγιση στο 90 % της αγοράς επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών. Η σύμβαση ΥΔΥ της BDZ Passenger υπογράφηκε το 2009 και ισχύει για χρονικό διάστημα 15 ετών (2010 – 2025).

2.2. *ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ*

(17) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή προσδιόρισε τέσσερα μέτρα τα οποία συνιστούν δυνητικά κρατική ενίσχυση προς την BDZ Holding και τις θυγατρικές της, BDZ Passenger και BDZ Cargo:

α) Μέτρο 1: Ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία συνίστατο σε έξι αυξήσεις κεφαλαίου της BDZ Holding ύψους 550 εκατ. BGN (βουλγαρικά λεβ) (281 εκατ. EUR ([5]))·

β) Μέτρο 2: Διαγραφή των χρεών που συνάφθηκαν πριν από το 2007·

γ) Μέτρο 3: Μη πληρωμή από την BDZ Holding ληξιπρόθεσμων χρεών προς τον διαχειριστή της υποδομής (NRIC)·

δ) Μέτρο 4: Επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας («ΦΠΑ») από το κράτος προς την BDZ Holding.

([4]) Με την απόφαση πρωτοκόλλου αριθ. 151 της 22ας Οκτωβρίου 2011 που εξέδωσε ο υπουργός μεταφορών, τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, η επωνυμία της επιχείρησης τροποποιήθηκε από BDZ EAD σε Holding Bulgarian State Railways (BDZ) EAD («BDZ Holding»).

([5]) Η συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στην εν λόγω απόφαση είναι 1 EUR = 1,9558 βουλγαρικά λεβ (ΕΕ C 304 της 20.8.2016, σ. 2).

2.2.1. ΜΕΤΡΟ 1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ

(18) Η Βουλγαρία προτίθετο να χορηγήσει στην BDZ Holding ενίσχυση αναδιάρθρωσης υπό μορφή έξι αυξήσεων κεφαλαίου ύψους 550 εκατ. βουλγαρικών λεβ (281 εκατ. EUR) κατά τα έτη 2011-2016 και κοινοποίησε την εν λόγω ενίσχυση αναδιάρθρωσης στην Επιτροπή το 2011. Ωστόσο, μέχρι σήμερα, οι αρμόδιες δημόσιες αρχές δεν έχουν λάβει οριστική απόφαση χορήγησης της ενίσχυσης και οι πόροι δεν έχουν εκταμιευθεί προς την BDZ Holding.

(19) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι η ενίσχυση αναδιάρθρωσης θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον η εν λόγω ενίσχυση θα ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά.

2.2.2. ΜΕΤΡΟ 2: ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΧΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΦΘΗΚΑΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007

(20) Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε η Βουλγαρία, πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση την 1η Ιανουαρίου 2007, η BDZ Holding και οι θυγατρικές της είχαν εκκρεμείς υποχρεώσεις και προβλέψεις που ανέρχονταν στις 31 Δεκεμβρίου 2006 σε 806 729 558 βουλγαρικά λεβ (412 εκατ. EUR),

(21) Οι υποχρεώσεις και οι προβλέψεις της BDZ Holding αφορούσαν i) δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως το Kreditanstalt für Wiederaufbau («KfW»), η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («ΕΤΑΑ») και η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («ΔΤΑΑ»), σκοπός των οποίων ήταν κυρίως η αποκατάσταση τροχαίου υλικού, καθώς επίσης και ii) εμπορικές υποχρεώσεις, μεταξύ άλλων προς τον βουλγαρικό φορέα σιδηροδρομικής υποδομής NRIC, προβλέψεις και υποχρεώσεις προς το προσωπικό και τους παρόχους ασφαλιστικών υπηρεσιών, καθώς και άλλες υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από συμφωνία για την αγορά τροχαίου υλικού που συνήφθη μεταξύ της BDZ Holding, της Siemens και του KfW το 2005. Στον πίνακα 1 παρακάτω παρατίθεται ανάλυση των ποσών των εν λόγω υποχρεώσεων και προβλέψεων.

Πίνακας 1

Επισκόπηση των υποχρεώσεων και των προβλέψεων της BDZ Holding και των θυγατρικών της στις 31 Δεκεμβρίου 2006

(σε εκατομμύρια βουλγαρικά λεβ)

	Σύνολο υποχρεώσεων της BDZ Holding και των θυγατρικών της στις 31 Δεκεμβρίου 2006
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	201,1
Συμφωνία SIEMENS/KfW	307,5
Εμπορικές υποχρεώσεις	244,5
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό και τους παρόχους ασφαλιστικών υπηρεσιών	26,4
Άλλες υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των φόρων και των προβλέψεων	27,2
Σύνολο υποχρεώσεων	**806,7**

(22) Η Βουλγαρία προτίθετο να αναλάβει μέρος ή το σύνολο των υποχρεώσεων της BDZ Holding και των θυγατρικών της που αναλήφθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007.

(23) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι η διαγραφή υποχρεώσεων θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον η εν λόγω ενίσχυση θα ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά. Η Βουλγαρία δεν επικαλέστηκε την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους ούτε κατά πόσον το μέτρο συμμορφωνόταν προς τις σχετικές απαιτήσεις των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών ([6]). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αποφανθεί σχετικά με τη συμβατότητα της εν λόγω ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά.

([6]) Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις (ΕΕ C 184 της 22.7.2008, σ. 13).

2.2.3. ΜΕΤΡΟ 3: ΜΗ ΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΟ ΤΗΝ BDZ HOLDING ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΧΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ (NRIC)

(24) Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε η Βουλγαρία, η BDZ Holding και οι θυγατρικές της δεν εξοφλούσαν το σύνολο των τελών χρήσης υποδομής που όφειλαν στην NRIC. Ως εκ τούτου, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας καταγράφονταν εκκρεμείς εμπορικές υποχρεώσεις προς την NRIC ύψους 45 εκατομμυρίων βουλγαρικών λεβ.

(25) Δεδομένου ότι η Βουλγαρία δεν παρέσχε διευκρινήσεις σχετικά με την προέλευση και την εξέλιξη των εν λόγω εμπορικών υποχρεώσεων, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή έκρινε ότι η μη είσπραξη των εν λόγω χρεών θα μπορούσε να αποτελέσει δυνητικά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή επισήμανε ότι σύμφωνα με τη νομολογία η μη εκτέλεση των υποχρεώσεων δημοσίων επιχειρήσεων ([7]) ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση σε περίπτωση που ένας υποθετικός φορέας της οικονομίας της αγοράς ο οποίος θα βρισκόταν στην ίδια θέση θα συμπεριφερόταν διαφορετικά από τις δημόσιες επιχειρήσεις και θα επέβαλλε την εκτέλεση των εν λόγω υποχρεώσεων ([8]). Ωστόσο, η Επιτροπή δεν είχε στη διάθεσή της ακριβείς πραγματικές ενδείξεις ότι η NRIC δεν είχε προβεί στις ενέργειες στις οποίες θα προέβαινε ένας επιμελής πιστωτής στην ίδια κατάσταση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κάλεσε τη Βουλγαρία να παράσχει στοιχεία σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο η NRIC είχε επιχειρήσει να επιβάλει την εκτέλεση των εκκρεμών υποχρεώσεων.

(26) Στον βαθμό που διαπιστώθηκε ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά του με την εσωτερική αγορά στο πλαίσιο της τότε κοινοποιηθείσας ενίσχυσης αναδιάρθρωσης και του συνοδευτικού σχεδίου αναδιάρθρωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή κάλεσε τη Βουλγαρία να συμπληρώσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης παρέχοντας στοιχεία σχετικά με τον τρόπο διακανονισμού των εν λόγω χρεών με την NRIC.

2.2.4. ΜΕΤΡΟ 4: ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ BDZ HOLDING ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΟΣ ΦΠΑ

(27) Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε η Βουλγαρία, η Βουλγαρία είχε επιστρέψει κατά το παρελθόν στην BDZ Holding φόρο προστιθέμενης αξίας («ΦΠΑ») ύψους 72 εκατ. βουλγαρικών λεβ (36,7 εκατ. EUR).

(28) Δεδομένου ότι κατά το στάδιο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας η Βουλγαρία δεν διευκρίνισε τους λόγους της επιστροφής ΦΠΑ και το κατά πόσον αυτή συμμορφωνόταν με την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου ([9]), η Επιτροπή έκρινε ότι η επιστροφή ΦΠΑ θα μπορούσε να συνιστά δυνητικά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή επισήμανε ότι σύμφωνα με τη νομολογία η έννοια της ενίσχυσης δεν καλύπτει μόνον θετικές παροχές, αλλά και παρεμβάσεις οι οποίες υπό διάφορες μορφές ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικώς βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κάλεσε τη Βουλγαρία να παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τους λόγους της επιστροφής ΦΠΑ στην BDZ Holding.

3. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΤΡΙΤΟΥ**

(29) Ανταγωνιστής της BDZ Cargo ο οποίος δραστηριοποιείται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, ο οποίος επιθυμούσε να διατηρήσει την ανωνυμία του, υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με δύο από τα μέτρα που προσδιορίζονταν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

(30) Όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση αναδιάρθρωσης (μέτρο 1), ο ανταγωνιστής είχε την άποψη ότι οι μη χρησιμοποιούμενες μηχανές έλξης της BDZ Holding και των θυγατρικών της, BDZ Passenger και BDZ Cargo, θα έπρεπε να πωληθούν ως αντισταθμιστικό μέτρο. Ο ανταγωνιστής δήλωσε ότι η BDZ Holding δεν επέτρεπε την πρόσβαση στον μη χρησιμοποιούμενο στόλο της στους ανταγωνιστές, οι οποίοι δεν είχαν άλλη διαθέσιμη πηγή αγοράς ή εκμίσθωσης μηχανών έλξης.

(31) Όσον αφορά τη μη πληρωμή εκ μέρους της BDZ Holding και των θυγατρικών της ληξιπρόθεσμων χρεών προς την NRIC (μέτρο 3), ο ανταγωνιστής δήλωσε ότι παρότι όλοι οι μεταφορείς εμπορευμάτων υποχρεούνται να πληρώνουν τα ίδια τέλη, η μη εκτέλεση των συσσωρευμένων υποχρεώσεων προς την NRIC δημιουργεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την BDZ Holding και τις θυγατρικές της. Επιπλέον, ο ανταγωνιστής ζήτησε την επιβολή στην BDZ αντισταθμιστικών μέτρων βάσει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων και των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους καθώς και την ιδιωτικοποίηση της BDZ Cargo με όρους της αγοράς.

([7]) Οδηγία 2006/111/ΕΚ της Επιτροπής της 16ης Νοεμβρίου 2006 για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων (ΕΕ L 318 της 17.11.2006, σ. 17).

([8]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 1999, Déménagements-Manutention Transport SA (DMT,) C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332, σκέψεις 25-28.

([9]) Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

(32) Στην απάντησή της στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας και στο πλαίσιο των πληροφοριών που παρέσχε επακολούθως, η Βουλγαρία υπέβαλε παρατηρήσεις και περαιτέρω διευκρινήσεις σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

4.1. *ΜΕΤΡΟ 1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ — ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ*

(33) Με επιστολή της 22ας Απριλίου 2014, η Βουλγαρία απέσυρε την κοινοποίηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, η ενίσχυση αναδιάρθρωσης αναφερόταν σε επακόλουθες υποβολές πληροφοριών και τελικώς απεσύρθη με επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 2016.

(34) Η Βουλγαρία ανέφερε ότι, αντί να χορηγήσει ενίσχυση αναδιάρθρωσης στην BDZ Holding, σκόπευε να αναχρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις της BDZ Holding διαγράφοντας μέρος των χρεών της που ήταν σε εκκρεμότητα πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας.

4.2. *ΜΕΤΡΟ 2: ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΧΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΦΘΗΚΑΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007*

(35) Η Βουλγαρία διευκρίνισε ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2006, μια ημέρα πριν από την προσχώρηση της στην Ένωση, το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων και των προβλέψεων της BDZ Holding ανερχόταν σε 806,7 εκατ. βουλγαρικά λεβ (412 εκατ. EUR), όπως απεικονίζεται στον πίνακα 1. Λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που αποπληρώθηκαν από την BDZ Holding και τις χρηματοοικονομικές της ανάγκες, η Βουλγαρία προτίθετο να διαγράψει υποχρεώσεις της BDZ Holding ύψους 601,9 εκατ. βουλγαρικών λεβ (307,1 εκατ. EUR). Ωστόσο, με επιστολή της 5ης Απριλίου 2017, η Βουλγαρία τροποποίησε την κοινοποίησή της και ζήτησε από την Επιτροπή να εγκρίνει διαγραφή χρέους ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ (114,25 εκατ. EUR). Μετά την τροποποίηση της κοινοποίησης, τα χρέη που σχεδιάζεται να διαγραφούν, συμπεριλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας, αφορούν i) ανεξόφλητο χρέος προς την KfW IPEX Bank που προϋπήρχε της προσχώρησης, και ii) χρέη προς κατόχους ομολόγων και τα οποία σχετίζονται με την έκδοση ομολόγου ISIN BG2100032072 της 19ης Νοεμβρίου 2007 καθώς και προς το υπουργείο Οικονομικών με σκοπό την αναχρηματοδότηση χρεών προς τις KfW IPEX Bank, ΕΤΑΑ, ΔΤΑΑ, NRIC και NEC AD. Ακολούθως παρατίθενται τα στοιχεία που παρέσχε η Βουλγαρία στην Επιτροπή για τα εκκρεμή ποσά που εξακολουθούν να οφείλονται και οι σχετικές διευκρινίσεις (βλέπε πίνακα 2).

Πίνακας 2

Υποχρεώσεις της BDZ Holding στις 31 Δεκεμβρίου 2006 οι οποίες σχεδιάζεται να διαγραφούν

Κατηγορία πιστωτών / ποσά σε βουλγαρικά λεβ από τις 31 Μαρτίου 2017	Ύψος χρεών της BDZ που εκκρεμούσαν στις 31 Δεκεμβρίου 2006 (χρέη πριν από την προσχώρηση)			Δάνειο ή άλλος χρεωστικός τίτλος διά του οποίου αναχρηματοδοτήθηκαν τα πριν από την προσχώρηση χρέη
	Εκκρεμή χρέη πριν από την προσχώρηση	Εκκρεμή χρέη για την αναχρηματοδότηση των χρεών της BDZ πριν από την προσχώρηση	Τόκοι υπερημερίας	
α) **Διεθνείς δανειστές**	**30 967 919**	**105 642 950**	**24 901 981**	
KfW IPEX Bank 80 % DMU	0	76 529 380		Δεύτερη έκδοση ομολόγου με ISIN: BG2100032072, σύμφωνα με την προσφορά εξαγοράς χρέους του Οκτωβρίου 2007
ΕΤΑΑ	0	20 980 115		Ενεργοποιηθείσα κρατική εγγύηση για εξόφληση χρεών η οποία είχε ως αποτέλεσμα η BDZ τη δημιουργία οφειλής προς το υπουργείο Οικονομικών.
ΔΤΑΑ	0	8 133 455		Ενεργοποιηθείσα κρατική εγγύηση για εξόφληση χρεών η οποία είχε ως αποτέλεσμα η BDZ τη δημιουργία οφειλής προς το υπουργείο Οικονομικών.
KfW IPEX Bank 85 % EMU	30 967 919	0		

Κατηγορία πιστωτών / ποσά σε βουλγαρικά λεβ από τις 31 Μαρτίου 2017	Ύψος χρεών της BDZ που εκκρεμούσαν στις 31 Δεκεμβρίου 2006 (χρέη πριν από την προσχώρηση)			Δάνειο ή άλλος χρεωστικός τίτλος διά του οποίου αναχρηματοδοτήθηκαν τα πριν από την προσχώρηση χρέη
	Εκκρεμή χρέη πριν από την προσχώρηση	Εκκρεμή χρέη για την αναχρηματοδότηση των χρεών της BDZ πριν από την προσχώρηση	Τόκοι υπερημερίας	
β) **Προμηθευτές**	**0**	**53 884 257**	**8 051 694**	
NRIC	0	26 292 761	3 928 815	Δεύτερη έκδοση ομολόγου με ISIN: BG2100032072, σύμφωνα με την προσφορά εξαγοράς χρέους του Οκτωβρίου 2007
NEC AD	0	27 591 496	4 122 879	Δεύτερη έκδοση ομολόγου με ISIN: BG2100032072, σύμφωνα με την προσφορά εξαγοράς χρέους του Οκτωβρίου 2007
Σύνολο	**30 967 919**	**159 527 207**	**32 953 675**	

Πηγή: Υποβολή στοιχείων από τη Βουλγαρία με ημερομηνία 5 Απριλίου 2017.

(36) Όσον αφορά τις υποχρεώσεις προς τις ΔΤΑΑ και ΕΤΑΑ, η Βουλγαρία διευκρίνισε ότι τα εν λόγω δάνεια που είχαν συναφθεί το 1995 καλύπτονταν σε ποσοστό 100 % από κρατική εγγύηση. Δεδομένου ότι η BDZ Holding κατέστη υπερήμερη έναντι οφειλόμενων καταβολών, ενεργοποιήθηκε η κρατική εγγύηση και το υπουργείο Οικονομικών έπρεπε να εξυπηρετήσει τα χρέη. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τον νόμο περί κρατικού χρέους ([10]), από την ημερομηνία έναρξης των πληρωμών βάσει της κρατικής εγγύησης, η κυβέρνηση απέκτησε τα δικαιώματα του πιστωτή που εκχωρούνται στις συμφωνίες δανειοδότησης έναντι της BDZ Holding μέχρι του ποσού των πραγματοποιηθεισών καταβολών. Η BDZ Holding υποχρεούται να επιστρέψει στο ακέραιο τα ποσά που κατέβαλε το κράτος στις ΔΤΑΑ και ΕΤΑΑ, συμπεριλαμβανομένων τόκων υπερημερίας. Όσον αφορά τα υπόλοιπα χρέη που αναχρηματοδοτήθηκαν μέσω της έκδοσης ομολόγου ISIN BG2100032072 της 19ης Νοεμβρίου 2007, η Βουλγαρία παρέσχε αποδεικτικά στοιχεία των καταβολών εξόφλησης χρεών που πραγματοποιήθηκαν προς τις KfW IPEX Bank, NRIC και NEC AD.

(37) Η Βουλγαρία δεν αμφισβητεί ότι η διαγραφή χρεών θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση προς όφελος της BDZ Holding. Ωστόσο, η Βουλγαρία θεωρεί ότι η διαγραφή χρεών θα ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με τα σημεία 56 έως 60 των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους, με βάση το ακόλουθο σκεπτικό.

(38) Πρώτον, όλες οι υποχρεώσεις είχαν καθοριστεί και εξατομικευτεί με σαφήνεια και αναλήφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση. Καταγράφονταν είτε στην ενοποιημένη οικονομική κατάσταση της BDZ Holding πριν από την ημερομηνία προσχώρησης και/ή απέρρεαν από συμβάσεις που είχαν συναφθεί αμετάκλητα πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

(39) Δεύτερον, όλες οι υποχρεώσεις, οι οποίες σχεδιάζεται να διαγραφούν, σχετίζονταν άμεσα με τη δραστηριότητα επιβατικών και εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών και αναλήφθηκαν κυρίως ως δάνεια για την αγορά ντίζελ και πολυμερών συνθέσεων, ηλεκτρικών καθώς και για την επισκευή και τον εκσυγχρονισμό των εμπορευματικών αμαξοστοιχιών που κατείχε η επιχείρηση και για την κάλυψη εκκρεμών υποχρεώσεων που αφορούσαν την παροχή σιδηροδρομικών υπηρεσιών, όπως οι υποχρεώσεις προς την NRIC.

(40) Τρίτον, το 2016, η BDZ Holding ήταν υπερχρεωμένη και πληρούσε όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στη βουλγαρική νομοθεσία για την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά αυτής. Η υπερχρέωση δεν επέτρεπε στην επιχείρηση να λειτουργεί επί σταθερής οικονομικής βάσης. Η επιχείρηση δεν ήταν σε θέση να καλύπτει τις κεφαλαιακές της ανάγκες από τις δικές της εργασίες λόγω των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Οι διεθνείς πιστωτές της επιχείρησης αρνούνταν να αποδεχτούν αναδιάταξη των χρεών άνευ κρατικής εγγύησης, η οποία, κατά την άποψη της Βουλγαρίας, ήταν πιθανό να εγείρει πρόσθετες ανησυχίες για πιθανή χορήγηση κρατικής ενίσχυσης. Στο επιχειρηματικό σχέδιο της BDZ Holding καταδεικνύεται ότι για τη βελτίωση των οικονομικών δεικτών της θα ήταν απαραίτητη η διαγραφή των χρεών που προϋπήρχαν της προσχώρησης.

(41) Τέταρτον, μοναδικός στόχος της διαγραφής χρεών είναι η απαλλαγή της BDZ Holding από χρέη που προϋπήρχαν της προσχώρησης της Βουλγαρίας στην Ένωση και η εξομάλυνση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. Η διαγραφή των εν λόγω χρεών αποτελεί ένα εύλογα αναγκαίο μέτρο για την αποκατάσταση της οικονομικής βιωσιμότητας της επιχείρησης.

([10]) Βουλγαρική Εφημερίδα της Κυβέρνησης αριθ. 93/2002

(42) Πέμπτον, η διαγραφή υποχρεώσεων δεν θα παρέσχε στην BDZ Holding ανταγωνιστικό πλεονέκτημα το οποίο θα εμπόδιζε την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά. Δεν θα αύξανε τη μεταφορική ικανότητα της BDZ Holding, δεν θα μετέβαλλε τη θέση της στην αγορά, ούτε θα της παρείχε τη δυνατότητα να εισέλθει σε νέες αγορές σε άλλα κράτη μέλη. Επιπλέον, η είσοδος νέων φορέων στην αγορά δεν παρεμποδιζόταν, καθώς, πέραν της BDZ Cargo, στη βουλγαρική αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών δραστηριοποιούνται επί του παρόντος οκτώ φορείς ([11]).

(43) Επιπλέον, η Βουλγαρία διευκρίνισε ότι η δυσχερής οικονομική κατάσταση της επιχείρησης περιόριζε τις επενδυτικές δυνατότητές της. Λόγω της έλλειψης πόρων, πραγματοποιούνται μόνο οι απολύτως απαραίτητες εργασίες επισκευής (ρουτίνας ή έκτακτης ανάγκης), ενώ οι μεγάλες εργασίες επισκευής έχουν ανασταλεί. Το 94 % των επιβαταμαξών είναι παλαιότερες των 15 ετών και το 90 % των εμπορευματικών φορταμαξών είναι παλαιότερες των 29 ετών. Το 90 % των πολυμερών συνθέσεων ντίζελ και το 45 % των πολυμερών συνθέσεων ηλεκτρικών είναι παλαιότερες των 30 ετών. Η παραγωγικότητα του τροχαίου υλικού και των μηχανών έλξης που ανήκουν στην επιχείρηση είναι σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με τον μέσο όρο της Ένωσης. Οι περιορισμένες επισκευές έχουν ως αποτέλεσμα τη σταθερή επιδείνωση των σιδηροδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση αμαξοστοιχιών.

(44) Η Βουλγαρία επισήμανε επίσης ότι η BDZ Holding απειλείται με ενέργειες αναγκαστικής είσπραξης όπως η πώληση των περιουσιακών της στοιχείων ή η αναστολή των τραπεζικών της λογαριασμών από τους διεθνείς πιστωτές, καθώς το High Court of Justice του Λονδίνου διέταξε την εξόφληση των απαιτήσεών τους.

4.3. *ΜΕΤΡΟ 3: ΜΗ ΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΟ ΤΗΝ BDZ HOLDING ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΧΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ (NRIC)*

Επισκόπηση των χρεών της BDZ Holding προς την NRIC

(45) Σε απάντηση στο περιλαμβανόμενο στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας αίτημα να παράσχει στοιχεία σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο η NRIC είχε απαιτήσει την εξόφληση παρελθόντων χρεών και σκόπευε να ανακτήσει ή να απαιτήσει την εξόφληση εκκρεμών χρεών, η Βουλγαρία υποστήριξε ότι η BDZ Holding και οι θυγατρικές της εξυπηρετούσαν κατά το παρελθόν και εξακολουθούν να εξυπηρετούν σε τακτική βάση τα χρέη τους προς την NRIC. Προς επίρρωση του ισχυρισμού της, η Βουλγαρία παρέσχε στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη των ποσών που όφειλε η BDZ Holding και οι θυγατρικές της στην NRIC για τέλη χρήσης υποδομής, εφοδιασμό με ηλεκτρισμό και άλλες συνοδευτικές υπηρεσίες, όπως αυτά υπολογίστηκαν με βάση τον κανονισμό περί τελών της NRIC ο οποίος ίσχυε για όλες τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις.

(46) Η Βουλγαρία επισήμανε ότι, μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, μεταξύ Νοεμβρίου 2011 και Αυγούστου 2016, η BDZ Holding κατέβαλε στη NRIC συνολικό ποσό ύψους 503,2 εκατ. βουλγαρικών λεβ (257 εκατ. EUR). Η πληρωμή πραγματοποιήθηκε μέσω τραπεζικών μεταφορών, συμψηφισμού χρεών της NRIC προς την BDZ Holding και ανταλλαγών χρέους με περιουσιακά στοιχεία.

Ενέργειες της NRIC να απαιτήσει την εξόφληση και/ή την ανάκτηση χρεών από την BDZ Holding

(47) Η Βουλγαρία διατείνεται ότι η NRIC έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από την BDZ Holding και τις θυγατρικές της, χωρίς ωστόσο να κινήσει δικαστική διαδικασία. Η Βουλγαρία επισημαίνει ότι μεταξύ της NRIC και της BDZ Holding πραγματοποιούνταν τακτικά συσκέψεις με αντικείμενο την εξόφληση των εκκρεμών υποχρεώσεων. Παρομοίως, η NRIC αποστέλλει τακτικά στην BDZ Holding επιστολές, συμπεριλαμβανομένου συμβολαιογραφικού εγγράφου οχλήσεως ([12]), στις οποίες ζητά την εξόφληση των εκκρεμών υποχρεώσεων και την καταβολή τόκου για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ([13]).

(48) Η NRIC χρέωσε τόκους υπερημερίας επί των εκκρεμών υποχρεώσεων σύμφωνα με το διάταγμα αριθ. 100 περί του υπολογισμού των νόμιμων τόκων υπερημερίας σε εθνικό και ξένο νόμισμα ([14]) («Διάταγμα αριθ. 100») του Συμβουλίου των υπουργών της 29ης Σεπτεμβρίου 2012. Η Βουλγαρία δήλωσε ότι σύμφωνα με το διάταγμα αριθ. 100 οι ετήσιοι νόμιμοι τόκοι υπερημερίας των υποχρεώσεων της BGN περιλαμβάνουν το βασικό επιτόκιο της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας, που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου ή την 1η Ιουλίου του αντίστοιχου έτους, συν ένα ασφάλιστρο κινδύνου της τάξης του 10 %. Από τον Σεπτέμβριο του 2016, οι οφειλόμενοι τόκοι ανέρχονται σε 23,3 εκατ. βουλγαρικά λεβ (12 εκατ. EUR).

(49) Η Βουλγαρία υποστηρίζει ότι η NRIC ενήργησε ως πιστωτής σε οικονομία της αγοράς, καθώς ήταν πιο λογικό από οικονομική άποψη να εισπράξει τις εκκρεμείς υποχρεώσεις που είχαν αναγνωρίσει αμφότερα τα μέρη αντί να κινήσει

([11]) Για παράδειγμα, η DB Schenker Rail Bulgaria έλαβε άδεια λειτουργίας τον Μάιο του 2010, και η Port Rail τον Απρίλιο του 2012.
([12]) Σύμφωνα με το άρθρο 569 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τα συμβολαιογραφικά έγγραφα οχλήσεως συνιστούν μέσο εκούσιου, εξωδικαστικού διακανονισμού οικονομικών σχέσεων μεταξύ δύο μερών πριν από τη δικαστική επίλυσή τους.
([13]) Για παράδειγμα, τα πρακτικά της συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου αριθ. 109 της NRIC της 25ης Σεπτεμβρίου 2009, ή τα πρακτικά της συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου αριθ. 145 της NRIC της 3ης Ιουνίου 2010.
([14]) Βουλγαρική Εφημερίδα της κυβέρνησης αριθ. 42/2012.

διαδικασία αφερεγγυότητας και να διακινδυνεύσει την παύση της δραστηριότητας του οφειλέτη. Η Βουλγαρία δήλωσε ότι η NRIC θα έπρεπε να επιβαρυνθεί με το κόστος της δικαστικής διαδικασίας, το οποίο ανερχόταν στο 4 % του αιτούμενου ποσού ως δικαστικό ένσημο. Επιπλέον, σε περίπτωση κίνησης δικαστικής διαδικασίας, η NRIC δεν θα μπορούσε να ζητήσει την πλήρη είσπραξη της απαίτησής της, διότι η BDZ Holding και οι θυγατρικές της θα έπρεπε να εξοφλήσουν όλες τις υποχρεώσεις τους, χωρίς τη δυνατότητα κατά προτεραιότητα εξόφλησης συγκεκριμένου πιστωτή. Σύμφωνα με τη Βουλγαρία, δεδομένου ότι η BDZ Holding και οι θυγατρικές της είναι οι κύριοι πελάτες της NRIC, όπως καταδεικνύεται από το γεγονός ότι το 77 % των εσόδων της NRIC το 2015 μπορεί να αποδοθεί στην BDZ Holding και τις θυγατρικές της, η χρεωκοπία της BDZ Holding θα είχε αρνητική επίπτωση στην κερδοφορία της NRIC και στην ικανότητά της να συντηρεί επαρκώς το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο.

Χρέη της NRIC προς την BDZ Holding

(50) Η NRIC όφειλε στην BDZ Holding ποσά για παρασχεθείσες υπηρεσίες οι οποίες αφορούσαν μεταξύ άλλων δωρεάν και μειωμένης χρέωσης ταξιδιωτικές κάρτες και εισιτήρια για τους εργαζομένους της NRIC και τις οικογένειές τους, την ενοικίαση υπαίθριων και εσωτερικών εγκαταστάσεων και χώρων ιδιοκτησίας της BDZ Holding, την ηλεκτρική τροφοδότηση των σιδηροδρομικών γραμμών, τη σιδηροδρομική μεταφορά εμπορευμάτων, τη μεταφόρτωση και τη συντήρηση των συρμών εργασιών. Η Βουλγαρία δήλωσε ότι κατά την περίοδο 2008-2011 η NRIC είχε αναλάβει χρέη προς την BDZ Holding και τις θυγατρικές της για παρασχεθείσες υπηρεσίες τα οποία ανέρχονταν συνολικά σε 45 532 415 εκατ. βουλγαρικά λεβ (23,8 εκατ. EUR), όπως απεικονίζεται συνοπτικά στον πίνακα 3. Από τον Αύγουστο του 2016, οι εκκρεμείς απαιτήσεις της NRIC προς την BDZ Holding ανέρχονταν σε 1 094 367 βουλγαρικά λεβ (0,6 εκατ. EUR).

Πίνακας 3

Χρέη της NRIC προς την BDZ Holding κατά την περίοδο 2008-2011

Απαιτήσεις της BGN από την NRIC	2008	2009	2010	2011	Σύνολο
BDZ Holding	15 695 566	4 364 383	12 907 606	13 564 860	46 532 415

Ανταλλαγές χρέους με περιουσιακά στοιχεία

(51) Σε απάντηση του περιλαμβανόμενου στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας αιτήματος να παράσχει στοιχεία σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο η NRIC προτίθετο να ανακτήσει ή να απαιτήσει την εξόφληση των εκκρεμών χρεών, η Βουλγαρία δήλωσε ότι η NRIC και η BDZ συνήψαν συμφωνίες την 1η Δεκεμβρίου 2012 και την 31η Μαΐου 2013 βάσει των οποίων η NRIC και η BDZ Holding αναγνώρισαν ορισμένες αμοιβαίες απαιτήσεις και αποφάσισαν να εξοφλήσουν εν μέρει τις εκκρεμείς υποχρεώσεις μέσω ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία. Ο στόχος της ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία ήταν η απόσβεση αναγνωρισμένων οφειλών της BDZ Holding και των θυγατρικών της προς την NRIC μέσω της παροχής περιουσιακών στοιχείων τα οποία θα ήταν χρήσιμα για την NRIC και τα οποία παρουσίαζαν καλές προοπτικές ρευστοποίησης. Η εν λόγω πράξη επιτρεπόταν βάσει της εθνικής νομοθεσίας, ιδίως του άρθρου 65 παράγραφος 2 του νόμου περί συμβάσεων και υποχρεώσεων, ενώ η νομική της βάση ήταν οι αποφάσεις του Συμβουλίου των υπουργών.

(52) Στην υποβολή στοιχείων της 7ης Νοεμβρίου 2016, η Βουλγαρία τόνισε ότι κατά την περίοδο 2013-2016 το συνολικό ποσό των ανταλλαγέντων περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ανερχόταν σε 25,9 εκατ. βουλγαρικά λεβ (13,3 εκατ. EUR). Το πρώτο στάδιο της ανταλλαγής, ύψους 23 εκατ. βουλγαρικών λεβ (11,8 εκατ. EUR), υλοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2013 βάσει της απόφασης αριθ. 481/12.08.2013 του Συμβουλίου των υπουργών. Επιπλέον, τον Δεκέμβριο του 2015 και τον Αύγουστο του 2016, βάσει των αποφάσεων αριθ. 965/10.12.2015 και αριθ. 626/29.07.2016 του Συμβουλίου των υπουργών, ανταλλάχθηκαν περιουσιακά στοιχεία αξίας 1,1 εκατ. βουλγαρικών λεβ (0,58 εκατ. EUR) και 1,8 βουλγαρικών λεβ (0,9 εκατ. EUR) αντιστοίχως. Τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία που υπόκειντο στις ανταλλαγές είχαν προσδιοριστεί εκ των προτέρων με βάση τις ανάγκες των μερών ως προς την επακόλουθη χρήση τους. Η Βουλγαρία δήλωσε ότι σε αυτό το πλαίσιο η NRIC είχε αποκτήσει 16 περιουσιακά στοιχεία, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονταν εγκαταστάσεις στο σύμπλεγμα πορθμείου της Βάρνα και το κτίριο γραφείων στη Stara Zagora.

(53) Η Βουλγαρία δήλωσε επίσης ότι η NRIC επέλεξε με δική της ανεξάρτητη απόφαση τα περιουσιακά στοιχεία που παρουσίαζαν εμπορικό ενδιαφέρον για την ίδια. Προς επίρρωση του εν λόγω ισχυρισμού, η Βουλγαρία επισήμανε ότι τον Αύγουστο του 2016 η NRIC απέρριψε προταθείσα ανταλλαγή χρέους με μετοχικό κεφάλαιο σε σχέση με ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, και, ως εκ τούτου, η BDZ αντάλλαξε περιουσιακά στοιχεία αξίας 1,8 εκατ. βουλγαρικών λεβ (0,9 εκατ. EUR) αντί 10 εκατ. βουλγαρικών λεβ (5,1 εκατ. EUR). Η διαδικασία ήταν διαφανής. Τα ανταλλαγέντα περιουσιακά στοιχεία εκτιμήθηκαν από ανεξάρτητους εκτιμητές πιστοποιημένων από το Επιμελητήριο Ανεξάρτητων Εκτιμητών της Βουλγαρίας. Ο προσδιορισμός της αξίας των περιουσιακών στοιχείων βασίστηκε στις αρχές και τις μεθόδους της αγοράς σύμφωνα με τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα εκτίμησης που καθορίζονται στη βουλγαρική νομοθεσία. Σύμφωνα με τη Βουλγαρία, τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία μπορούν να πωληθούν στην αγορά ακινήτων στην ενδεικτική τιμή που καθόρισαν οι ανεξάρτητοι εκτιμητές. Οι τελικές τιμές επί των οποίων συμφώνησαν οι BDZ Holding και NRIC ήταν της ίδιας τάξης μεγέθους με αυτές των εκτιμήσεων.

(54) Κατά συνέπεια, η Βουλγαρία θεωρεί ότι η NRIC ενήργησε ως πιστωτής σε οικονομία της αγοράς και ότι οι ανταλλαγές χρέους με περιουσιακά στοιχεία είχαν συμφωνηθεί και υλοποιήθηκαν υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

4.4. *ΜΕΤΡΟ 4: ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ BDZ HOLDING ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΟΣ ΦΠΑ*

(55) Η Βουλγαρία υποστηρίζει ότι, λόγω εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας από την BDZ Holding, η επιχείρηση είχε αχρεωστήτως καταβάλει ΦΠΑ ύψους 72 εκατ. βουλγαρικών λεβ (36,8 εκατ. EUR) επί του ποσού των αντισταθμίσεων ΥΔΥ για την περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου 2004 έως την 29η Φεβρουαρίου 2008. Το σφάλμα εντοπίστηκε στην έκθεση λογιστικού ελέγχου που συνέταξε ο Εθνικός Οργανισμός Εσόδων το 2009. Η Βουλγαρία διευκρινίζει ότι η BDZ Holding προέβη στις απαιτούμενες νομικές ενέργειες βάσει του κώδικα φορολογικής δικονομίας και ασφαλίσεων («DOPK») για την ανάκτηση του αχρεωστήτως καταβληθέντος ΦΠΑ μέσω επιστροφής. Το ποσό του αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου προσδιορίστηκε μέσω πράξεων που εξέδωσε η εθνική διοίκηση εσόδων και φορολογίας.

(56) Η Βουλγαρία δηλώνει περαιτέρω ότι η επιχείρηση είχε αναλάβει ΥΔΥ μέσω σύμβασης ΥΔΥ της 29ης Ιουνίου 2004, η οποία υπογράφηκε τον Σεπτέμβριο του 2004 μεταξύ του βουλγαρικού υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και της BDZ Holding. Η αντιστάθμιση ΥΔΥ βάσει της σύμβασης ΥΔΥ χορηγούνταν για την κάλυψη των ζημιών που υφίστατο η επιχείρηση στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών μεταφορών. Επιπλέον, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, η παροχή της υπηρεσίας και η αντιστάθμιση υπόκειντο στην εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων όσον αφορά τον αριθμό των αμαξοστοιχιών, των θέσεων και των ωρών. Επίσης, η αντιστάθμιση θα μπορούσε να μειωθεί σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνταν οι καθορισμένες απαιτήσεις όσον αφορά τα χιλιόμετρα, τις θέσεις και τις ώρες.

(57) Η Βουλγαρία διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 29 του νόμου περί φόρου προστιθέμενης αξίας («ZDDS») που ίσχυε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006, το φορολογητέο ποσό επί παροχής υπηρεσιών περιλαμβάνει επίσης όλα τα χρηματοδοτικά μέσα που ελήφθησαν και απορροφήθηκαν από τον προμηθευτή των υπηρεσιών και τα οποία σχετίζονται άμεσα με την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων. Η Βουλγαρία διευκρίνισε περαιτέρω ότι, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 6 του ZDDS, όλα τα χρηματοδοτικά μέσα (για παράδειγμα, οι επιδοτήσεις) που σχετίζονται άμεσα με την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών πρέπει να θεωρούνται επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό ή άλλη οντότητα, οι οποίες συνιστούν πρόσθετη πληρωμή για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Με βάση τις καταστάσεις του Εθνικού Οργανισμού Εσόδων ([15]), η Βουλγαρία υποστήριξε ότι οι επιδοτήσεις που ελήφθησαν για την κάλυψη των ζημιών, του κόστους ή της απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ZDDS, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση της σύμβασης ΥΔΥ. Σε αυτό το πλαίσιο, η Βουλγαρία διευκρίνισε ότι οι εθνικές διατάξεις επέτρεπαν την επιστροφή ΦΠΑ βάσει εκτίμησης του ΦΠΑ που εξέδιδαν οι αρχές εσόδων μετά από τη διενέργεια εκ των υστέρων επαλήθευσης και αναθεώρησης. Επιπλέον, η Βουλγαρία υποστήριξε ότι πριν από την προσχώρησή της στην Ένωση δεν υποχρεούνταν να εναρμονίσει πλήρως τη νομοθεσία της περί ΦΠΑ.

(58) Σύμφωνα με τη Βουλγαρία, από την 1η Ιανουαρίου 2007, όταν τέθηκε σε ισχύ ο νέος ZDDS, οι βουλγαρικές νομοθετικές διατάξεις περί ΦΠΑ έχουν εναρμονιστεί πλήρως με την οδηγία 2006/112/ΕΚ. Η Βουλγαρία δήλωσε περαιτέρω ότι, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3 του νέου ZDDS, το φορολογητέο ποσό επί παροχής υπηρεσιών περιλαμβάνει επίσης όλα τα χρηματοδοτικά μέσα (για παράδειγμα, επιδοτήσεις) που ελήφθησαν και απορροφήθηκαν από τον προμηθευτή των υπηρεσιών και τα οποία σχετίζονται με την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Η Βουλγαρία διευκρίνισε περαιτέρω ότι σύμφωνα με τον νέο ZDDS, όλα τα χρηματοδοτικά μέσα (για παράδειγμα, οι επιδοτήσεις) που σχετίζονται άμεσα με την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών θεωρούνται επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό ή άλλη οντότητα, οι οποίες συνιστούν πρόσθετη πληρωμή για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Σύμφωνα με τη Βουλγαρία, ωστόσο, οι επιδοτήσεις που ελήφθησαν για την κάλυψη των ζημιών ή των δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης ή της ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου ZDDS.

(59) Σύμφωνα με τη Βουλγαρία, το σφάλμα, το οποίο συνίστατο στην εσφαλμένη είσπραξη ΦΠΑ επί εσόδων από την παροχή υπηρεσιών ΥΔΥ για την περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου 2004 έως την 29η Φεβρουαρίου 2008, είχε εντοπιστεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές κατά τη διάρκεια επιθεώρησης. Η Βουλγαρία διευκρίνισε σχετικά ότι τα εν λόγω πορίσματα των αρμόδιων φορολογικών αρχών είχαν ως αποτέλεσμα την έκδοση αποφάσεων επιβολής της επιστροφής του φόρου καθώς και τη σύνταξη της έκθεσης φορολογικού λογιστικού ελέγχου με αριθμό αναφοράς 29010038 της 7ης Φεβρουαρίου 2011 σύμφωνα με τον βουλγαρικό κώδικα φορολογικής δικονομίας και ασφαλίσεων ([16]). Η Βουλγαρία διευκρίνισε περαιτέρω ότι οι διαδικασίες επιστροφής ΦΠΑ καθορίζονταν στα άρθρα 128 και 129 του βουλγαρικού κώδικα φορολογικής δικονομίας και ασφαλίσεων.

([15]) Επιστολή του Εθνικού Οργανισμού Εσόδων με αριθμό αναφοράς 24-34-350/20.07.2007 και 24-00-39/17.08.2007

([16]) Απόφαση επιστροφής φόρου αριθμός 100337 της 12ης Αυγούστου 2010 και φορολογική απόφαση αριθμός 290100380 του Φεβρουαρίου 2011 ύψους 36 877 000 βουλγαρικών λεβ για την περίοδο Δεκεμβρίου 2004-Απριλίου 2007· απόφαση επιστροφής φόρου αριθμός 2900180 της 14ης Ιανουαρίου 2009 ύψους 19 167 000 εκατ. βουλγαρικών λεβ για την περίοδο Μαΐου 2007-Φεβρουαρίου 2008· απόφαση επιστροφής φόρου αριθμός 290900153 της 8ης Ιουλίου 2009 ύψους 16 000 000 βουλγαρικών λεβ για την περίοδο Μαρτίου 2008-Οκτωβρίου 2008.

(60) Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τη Βουλγαρία, η επιστροφή του αχρεωστήτως εισπραχθέντος ΦΠΑ δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση.

5. **ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ**

(61) Όπως αναφέρθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις 32 και 34, η Βουλγαρία απέσυρε την κοινοποίησή της όσον αφορά την ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς την BDZ Holding (μέτρο 1). Η Βουλγαρία ανέφερε ότι προτίθετο αντ' αυτού να διαγράψει τα χρέη της BDZ Holdings που προϋπήρχαν της προσχώρησης της Βουλγαρίας στην Ένωση την 1η Ιανουαρίου 2007 (μέτρο 2).

(62) Σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να αποσύρει την κοινοποίηση σε εύθετο χρόνο, προτού η Επιτροπή λάβει απόφαση σχετικά με την ενίσχυση. Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει ήδη κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας λόγω απόσυρσης κοινοποίησης, η Επιτροπή πρέπει να περατώσει τη διαδικασία αυτή.

(63) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ενίσχυση αναδιάρθρωσης δεν έχει ακόμη χορηγηθεί. Δεδομένου ότι η Βουλγαρία έχει αποσύρει την κοινοποίησή της και δεν πρόκειται να χορηγήσει την ενίσχυση αναδιάρθρωσης ύψους 550 εκατ. βουλγαρικών λεβ προς την BDZ Holding, η επίσημη διαδικασία έρευνας βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης θα πρέπει να περατωθεί όσον αφορά το κοινοποιηθέν μέτρο ενίσχυσης αναδιάρθρωσης.

6. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ**

(64) Βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

(65) Τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης είναι σωρευτικά. Ως εκ τούτου, προκειμένου να αποφασιστεί αν ένα κρατικό μέτρο συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, πρέπει να πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο δικαιούχος είναι επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, γεγονός που συνεπάγεται ότι ασκεί οικονομική δραστηριότητα·

β) το μέτρο χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους και μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος·

γ) παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα·

δ) το εν λόγω πλεονέκτημα είναι επιλεκτικό·

ε) το υπό εξέταση μέτρο νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

6.1. *ΜΕΤΡΟ 2: ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΧΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΦΘΗΚΑΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007*

6.1.1. ΥΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (Η «ΣΥΝΘΗΚΗ»)

6.1.1.1. ***Οικονομική δραστηριότητα και έννοια της επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης***

(66) Κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή πρέπει πρώτα να προσδιορίσει τον δικαιούχο/ους του μέτρου 2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης αναφέρεται στην έννοια της επιχείρησης, στο πλαίσιο του ορισμού του δικαιούχου της ενίσχυσης. Όπως επιβεβαιώνεται από τα Δικαστήρια της Ένωσης, ως επιχείρηση για τους σκοπούς της εν λόγω διάταξης δεν νοείται κατ' ανάγκη μόνο μια ενιαία νομική οντότητα, αλλά μπορεί να πρόκειται επίσης για όμιλο εταιρειών ([17]). Το βασικό κριτήριο για να διαπιστωθεί εάν υφίσταται επιχείρηση κατά την έννοια της συγκεκριμένης διάταξης, είναι η παρουσία (ή απουσία) «*οικονομικής ενότητας*». Μια οικονομική ενότητα μπορεί να απαρτίζεται από διάφορα νομικά πρόσωπα. Η εν λόγω οικονομική μονάδα λογίζεται στη συνέχεια ως η σχετική επιχείρηση. Για τον σκοπό αυτό, τα Δικαστήρια της Ένωσης θεωρούν συναφή την ύπαρξη πλειοψηφικής συμμετοχής και άλλων λειτουργικών, οικονομικών και οργανικών δεσμών ([18]).

([17]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Νοεμβρίου 1984, Intermills/Commission, C-323/82, ECLI:EU:C:1984:345, σκέψεις 11 και επ.

([18]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 2010, AceaElectrabel Produzione SpA κατά Επιτροπής, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, σκέψεις 47 έως 55· απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA και λοιποί, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, σκέψη 112.

(67) Στην υπό εξέταση περίπτωση, η Βουλγαρία δήλωσε ότι η BZD Holding είναι η νομική οντότητα της οποίας τα συναφθέντα πριν από το 2007 χρέη θα διαγραφούν. Στην πραγματικότητα, όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 34, 35 και 36, η Βουλγαρία θεωρεί ότι η BDZ Holding είναι ο μόνος δικαιούχος του μέτρου 2. Ωστόσο, αρκετά στοιχεία υποδεικνύουν ότι η σχετική επιχείρηση δεν περιορίζεται μόνο στο νομικό πρόσωπο της BDZ Holding.

(68) Πρώτον, πρέπει να επισημανθεί ότι, από την άποψη των σχέσεων ιδιοκτησίας, η BDZ Holding κατέχει το 100 % των μετοχών της BDZ Passenger και της BDZ Cargo. Ως εκ τούτου, η BDZ Holding ελέγχει το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της BDZ Passenger και της BDZ Cargo, διαμορφώνει κοινή πολιτική διαχείρισης και θέτει στόχους και για τις δύο θυγατρικές.

(69) Δεύτερον, ο βασικός σκοπός των αρχικών δανείων ήταν η αγορά και επισκευή των περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούσαν αμφότερες οι BDZ Cargo και BDZ Passenger, όπως οι μηχανές έλξης, οι εμπορευματικές αμαξοστοιχίες και οι επιβατάμαξες. Συνεπώς, η διαγραφή χρεών σχετίζεται με τις υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών που παρέχουν αμφότερες οι θυγατρικές. Ενώ μετά την αναδιοργάνωση του 2007, η BDZ Holding κατείχε το τροχαίο υλικό και το εκμίσθωνε στις BDZ Cargo και BDZ Passenger, μετά την αναδιοργάνωση του 2011 το τροχαίο υλικό μεταβιβάστηκε στις θυγατρικές της BDZ Cargo και BDZ Passenger (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 12 και 13). Ως εκ τούτου, το μέτρο 2, το οποίο χορηγήθηκε για τη διαγραφή χρεών που συνάφθηκαν για τη χρηματοδότηση του τροχαίου υλικού, ευνοεί κατ' ανάγκην τις BDZ Cargo και BDZ Passenger.

(70) Με βάση αυτό το σκεπτικό, πέραν της BDZ Holding, οι θυγατρικές της BDZ Passenger και BDZ Cargo πρέπει επίσης να θεωρηθούν δικαιούχοι της διαγραφής χρέους. Από την περιγραφή των δραστηριοτήτων της BDZ Passenger και της BDZ Cargo στην ενότητα 2.1 προκύπτει το συμπέρασμα ότι αμφότερες οι επιχειρήσεις αποτελούν ενιαία οικονομική ενότητα υπό τον έλεγχο της BDZ Holding και παρέχουν αμφότερες υπηρεσίες έναντι αμοιβής στη Βουλγαρία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι, δεδομένου ότι η BDZ Holding και οι θυγατρικές της BDZ Passenger και BDZ Cargo παρέχουν υπηρεσίες επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών και είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση και τον συντονισμό των εν λόγω δραστηριοτήτων, ασκούν οικονομική δραστηριότητα και, συνεπώς, αποτελούν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

6.1.1.2. ***Κρατικοί πόροι και καταλογισμός στο κράτος***

(71) Για να συνιστά κρατική ενίσχυση, το εν λόγω μέτρο πρέπει να χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους και η απόφαση χορήγησης του μέτρου πρέπει να καταλογίζεται στο κράτος ([19]).

(72) Η διαγραφή χρέους θα χρηματοδοτηθεί από τον βουλγαρικό κρατικό προϋπολογισμό και θα χορηγηθεί από τις κεντρικές αρχές του εν λόγω κράτους μέλους.

(73) Ως εκ τούτου, η διαγραφή χρέους συνεπάγεται τη χρήση κρατικών πόρων, η οποία επίσης αποφασίζεται από και καταλογίζεται στο κράτος.

6.1.1.3. ***Οικονομικό πλεονέκτημα***

(74) Πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, είναι κάθε οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα είχε αποκομίσει μια επιχείρηση υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς, δηλαδή χωρίς κρατική παρέμβαση ([20]). Αυτό που έχει σημασία είναι μόνο το αποτέλεσμα του μέτρου στην επιχείρηση και όχι η αιτία ούτε ο στόχος της κρατικής παρέμβασης ([21]).

(75) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Βουλγαρία θα διαγράψει χρέη ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ (114,25 εκατ. EUR) που σχετίζονται άμεσα με σιδηροδρομικές δραστηριότητες της BDZ Holding. Κανένας λογικός φορέας της οικονομίας της αγοράς δεν θα διέγραφε υποχρεώσεις τέτοιου ύψους χωρίς αντιπαροχή. Επιπλέον, το μέτρο θα απαλλάξει την BDZ Holding από τις υποχρεώσεις της εξόφλησης χρεών, απελευθερώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο κεφάλαια τα οποία η BDZ Holding και οι θυγατρικές της μπορούν να αξιοποιήσουν για να αναπτύξουν τις εργασίες τους και να βελτιώσουν τους οικονομικούς δείκτες τους.

(76) Ως εκ τούτου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η απόφαση της Βουλγαρίας να διαγράψει υποχρεώσεις της BDZ Holding θα παράσχει οικονομικό πλεονέκτημα στην BDZ Holding, την BDZ Passenger και την BDZ Cargo το οποίο δεν θα είχαν αποκομίσει υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

([19]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής («Stardust Marine»), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

([20]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) και λοιποί κατά La Poste και λοιποί, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, σκέψη 60· απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 1999, Βασίλειο της Ισπανίας κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, σκέψη 41· απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής («Stardust Marine»), C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, σκέψη 69.

([21]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουλίου 1974, Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, C-173/73, ECLI:EU:C:1974:71, σκέψη 13.

6.1.1.4. ***Επιλεκτικότητα***

(77) Προκειμένου να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ένα κρατικό μέτρο πρέπει να ευνοεί «*ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής*». Επομένως, από τα μέτρα που ευνοούν επιχειρήσεις μόνον όσα παρέχουν πλεονέκτημα κατά τρόπο επιλεκτικό εμπίπτουν στην έννοια της κρατικής ενίσχυσης. Η διαγραφή χρέους θα ευνοήσει μόνο την BDZ Holding και τις θυγατρικές της και, ως εκ τούτου, είναι επιλεκτική κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

Συμπέρασμα

(78) Συνάγεται το συμπέρασμα ότι η σχεδιασθείσα διαγραφή χρέους θα παράσχει επιλεκτικό οικονομικό πλεονέκτημα στην BDZ Holding και τις θυγατρικές της BDZ Passenger και BDZ Cargo.

6.1.1.5. ***Νόθευση του ανταγωνισμού και επιπτώσεις στις εμπορικές συναλλαγές***

Νόθευση του ανταγωνισμού

(79) Η νόθευση του ανταγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, τεκμαίρεται όποτε το Δημόσιο παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα σε μια επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται σε έναν απελευθερωμένο τομέα όπου υπάρχει ή θα μπορούσε να υπάρχει ανταγωνισμός ([22]).

(80) Σε αυτό το πλαίσιο, η Βουλγαρία επέτρεψε σε άλλους εγχώριους φορείς να εισέλθουν στην αγορά σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών το 2002. Η ενωσιακή αγορά σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών άνοιξε για πρώτη φορά στον ανταγωνισμό στο διευρωπαϊκό δίκτυο σιδηροδρομικών μεταφορών στις 15 Μαρτίου 2003 μέσω της τρίτης δέσμης μέτρων για τους σιδηροδρόμους ([23]). Η δεύτερη δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους απελευθέρωσε το σύνολο των διεθνών εμπορευματικών μεταφορών την 1η Ιανουαρίου 2006, και τις εθνικές σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές από την 1η Ιανουαρίου 2007 ([24]). Ωστόσο, αρκετά κράτη μέλη είχαν μονομερώς απελευθερώσει τις εθνικές αγορές τους πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

(81) Το μερίδιο αγοράς της BDZ Cargo στη βουλγαρική αγορά σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών αντιστοιχούσε σε 43 % το 2016. Η BDZ Cargo ανταγωνίζεται άμεσα με άλλους φορείς σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών στο πλαίσιο της συγκεκριμένης αγοράς, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 15.

(82) Όσον αφορά τις επιβατικές μεταφορές, από την 1η Ιανουαρίου 2010, η τρίτη δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους απελευθέρωσε την αγορά των διεθνών επιβατικών μεταφορών ([25]). Παρότι η εν λόγω απελευθέρωση αφορά μόνο τις διεθνείς υπηρεσίες, περιλαμβάνει τις δραστηριότητες των δικαιούχων που δραστηριοποιούνται στις εν λόγω γραμμές. Σε κάθε περίπτωση, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση *Altmark Trans*, το γεγονός ότι μια επιχείρηση μεταφορών

([22]) Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2000, Alzetta και λοιποί κατά Επιτροπής, T-298/97, ECLI:EU:T:2000:151, σκέψεις 141 έως 147.

([23]) Οδηγία 2001/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, για τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων (ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 1), οδηγία 2001/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, για τροποποίηση της οδηγίας 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή αδειών σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις (ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 26), οδηγία 2001/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής καθώς και με την πιστοποίηση ασφάλειας (ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 29).

([24]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 881/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού σιδηροδρόμων (ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 1), οδηγία 2004/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την ασφάλεια των κοινοτικών σιδηροδρόμων, η οποία τροποποιεί την οδηγία 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις άδειες σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και την οδηγία 2001/14/ΕΚ σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής καθώς και με την πιστοποίηση ασφάλειας (ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 44), οδηγία 2004/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την τροποποίηση της οδηγίας 96/48/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος μεγάλης ταχύτητας και της οδηγίας 2001/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού συμβατικού σιδηροδρομικού συστήματος (ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 114) και οδηγία 2004/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων (ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 164).

([25]) Μία τρίτη δέσμη μέτρων εγκρίθηκε το 2007 που περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14), την οδηγία 2007/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων και της οδηγίας 2001/14/ΕΚ σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 44) και την οδηγία 2007/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με την πιστοποίηση του προσωπικού οδήγησης μηχανών έλξης και συρμών στο σιδηροδρομικό σύστημα της Κοινότητας (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 51).

δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε ένα κράτος μέλος δεν αποκλείει τη δυνατότητα η ενίσχυση να νοθεύει τις ενδοενωσιακές συναλλαγές ([26]). Ως προς αυτό, πρέπει να επισημανθεί ότι από το 1995 αρκετά κράτη μέλη έχουν απελευθερώσει μονομερώς τις σιδηροδρομικές επιβατικές μεταφορές τους και ότι τυχόν πλεονέκτημα που χορηγείται σε επιχείρηση σιδηροδρομικών μεταφορών σε ένα κράτος μέλος μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα ενός ανταγωνιστή από άλλο κράτος μέλος να πραγματοποιεί συναλλαγές στη συγκεκριμένη γεωγραφική αγορά.

(83) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο θα νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή θα απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.

Επιπτώσεις στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών

(84) Όταν η ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος μέλος ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις που την ανταγωνίζονται στο ενδοενωσιακό εμπόριο, πρέπει να θεωρείται ότι οι συναλλαγές αυτές επηρεάζονται από την ενίσχυση ([27]). Στο πλαίσιο αυτό, αρκεί ο αποδέκτης της ενίσχυσης να ανταγωνίζεται με άλλες επιχειρήσεις σε αγορές ανοικτές στον ανταγωνισμό ([28]).

(85) Σε αυτή την περίπτωση, ο δικαιούχος παρέχει υπηρεσίες ανταγωνιζόμενος άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες μεταφορών στην εσωτερική αγορά και ορισμένες από τις εν λόγω υπηρεσίες είναι διασυνοριακές. Ως εκ τούτου, το επιλεκτικό οικονομικό πλεονέκτημα που χορηγείται μέσω της σχεδιαζόμενης διαγραφής χρέους προς την BDZ Holding και τις θυγατρικές της ενισχύει την οικονομική της θέση, καθώς θα απαλλάξει τη σιδηροδρομική επιχείρηση από χρέη που συνάφθηκαν πριν από το 2007. Κατά συνέπεια, η BDZ Holding και οι θυγατρικές της θα παρέχουν υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών στην εσωτερική αγορά χωρίς να επιβαρύνονται με το σύνολο του επενδυτικού και λειτουργικού κόστους που ανέλαβαν.

(86) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η σχεδιαζόμενη διαγραφή χρέους είναι πιθανό να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

6.1.1.6. ***Συμπέρασμα***

(87) Ενόψει των παραπάνω, η Επιτροπή κρίνει ότι η διαγραφή χρέους την οποία η Βουλγαρία σχεδιάζει να εφαρμόσει συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

6.1.2. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(88) Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν σχέδια θέσπισης ή τροποποίησης ενισχύσεων και δεν μπορούν να εφαρμόσουν τα σχεδιαζόμενα μέτρα έως ότου η διαδικασία κοινοποίησης καταλήξει στη λήψη τελικής απόφασης.

(89) Δεδομένου ότι η διαγραφή χρέους υπέρ της BDZ Holding και των θυγατρικών της δεν έχει ακόμη χορηγηθεί, η Επιτροπή κρίνει ότι η Βουλγαρία τηρεί τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης ([29]).

6.1.3. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(90) Δεδομένου ότι η διαγραφή χρέους συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει κατά πόσον η εν λόγω ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά.

(91) Στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης προβλέπονται ορισμένες εξαιρέσεις στον γενικό κανόνα που ορίζεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, βάσει του οποίου οι κρατικές ενισχύσεις δεν είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά. Το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης προβλέπει ότι: «*οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον*», δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά.

(92) Από αυτή την άποψη, στο τμήμα 4 των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους παρέχεται ένα πλαίσιο βάσει του οποίου μπορεί να αξιολογείται το εάν η Επιτροπή θα πρέπει να δηλώνει ότι η χορήγηση ενίσχυσης προς σιδηροδρομικές επιχειρήσεις με σκοπό τη διαγραφή χρεών είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

([26]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdenburg, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, σκέψεις 77-81.

([27]) Βλέπε, ειδικότερα, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, Philip Morris κατά Επιτροπής, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, σκέψη 11· απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2001, *Ferring*, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, σκέψη 21· απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 2004, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, σκέψη 44.

([28]) Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Απριλίου 1998, *Het Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής*, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

([29]) Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Ιανουαρίου 2004, *Fleuren Compost κατά Επιτροπής*, T-109/01, ECLI:EU:T:2004:4.

(93) Η Επιτροπή συμφωνεί με τη Βουλγαρία όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής του τμήματος 4 των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους για την αξιολόγηση της συμβατότητας της διαγραφής χρέους. Πράγματι, σύμφωνα με το σημείο 54 των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους, «*Βάσει του άρθρου 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου* ([30])*, η Επιτροπή θεωρεί εξάλλου ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τέτοιου είδους ενισχύσεις είναι δυνατόν να χορηγούνται ακόμα και εκτός πλαισίου οικονομικής αναδιάρθρωσης, εφόσον η διαγραφή αφορά παλαιά χρέη τα οποία είχαν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2001/12/ΕΚ, η οποία καθορίζει τους όρους για το άνοιγμα του τομέα στον ανταγωνισμό.*» Σύμφωνα με το σημείο 56 των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους, σε περίπτωση κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2001/12/ΕΚ, η ημερομηνία της προσχώρησης θα πρέπει να θεωρείται ως η ημερομηνία από την οποία εφαρμόζεται η εν λόγω οδηγία στα εν λόγω κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η σχετική ημερομηνία για τον προσδιορισμό των πριν από την προσχώρηση χρεών που μπορούν να διαγραφούν σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για τους σιδηροδρόμους είναι η 1η Ιανουαρίου 2007.

(94) Η Βουλγαρία ισχυρίζεται ότι η σχεδιαζόμενη διαγραφή χρέους πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων συμβατότητας που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τους σιδηροδρόμους. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει τον εν λόγω ισχυρισμό. Πράγματι, σύμφωνα με τα σημεία 55 έως 61 των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους, η χορήγηση ενίσχυσης με σκοπό τη διαγραφή χρεών που συνάφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση μπορεί να θεωρηθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες πέντε προϋποθέσεις:

α) Πρώτον, η ενίσχυση πρέπει να εξυπηρετεί στην αντιστάθμιση των σαφώς καθορισμένων και εξατομικευμένων χρεών τα οποία έχουν συναφθεί πριν από τις 15 Μαρτίου 2001, ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας 2001/12/ΕΚ. Η ενίσχυση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το ποσό των εν λόγω χρεών. Για τα κράτη μέλη τα οποία προσχώρησαν στην Ένωση μετά τις 15 Μαρτίου 2001, η σχετική ημερομηνία είναι η ημερομηνία προσχώρησης στην Ένωση. Σκεπτικό του άρθρου 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ, το οποίο υιοθετούν και οι επακολουθήσασες οδηγίες, ήταν να μειωθούν τα συσσωρευμένα χρέη σε μία στιγμή κατά την οποία δεν είχε αποφασιστεί ακόμη το άνοιγμα της αγοράς σε κοινοτικό επίπεδο.

β) Δεύτερον, τα χρέη πρέπει να συνδέονται άμεσα με δραστηριότητα σιδηροδρομικών μεταφορών ή με δραστηριότητες διαχείρισης, κατασκευής ή χρήσης σιδηροδρομικών υποδομών. […]

γ) Τρίτον, η διαγραφή χρεών πρέπει να γίνεται προς όφελος επιχειρήσεων με υπερβολικό επίπεδο χρέους, το οποίο παρεμποδίζει την υγιή οικονομική διαχείρισή τους. Η ενίσχυση πρέπει να είναι απαραίτητη για την επανόρθωση αυτής της κατάστασης, υπό την έννοια ότι η αναμενόμενη εξέλιξη του ανταγωνισμού στην αγορά δεν θα επέτρεπε στην επιχείρηση την εξυγίανση της οικονομικής κατάστασής της στο προβλεπόμενο μέλλον. […]

δ) Τέταρτον, η ενίσχυση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. […]

ε) Πέμπτον, η διαγραφή των χρεών δεν πρέπει να παρέχει στην επιχείρηση ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που θα εμποδίζει την ανάπτυξη ενός πραγματικού ανταγωνισμού στην αγορά, παρεμποδίζοντας, για παράδειγμα, την είσοδο ξένων επιχειρήσεων ή νέων επιχειρηματιών σε ορισμένες εθνικές ή περιφερειακές αγορές.

α) **Η ενίσχυση πρέπει να εξυπηρετεί στην αντιστάθμιση σαφώς καθορισμένων και εξατομικευμένων χρεών που συνάφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση**

(95) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τους σιδηροδρόμους, απαιτείται το προς διαγραφή χρέος/-η να είναι σαφώς καθορισμένο και εξατομικευμένο, και, στην περίπτωση της Βουλγαρίας, να έχει συναφθεί πριν από την προσχώρησή της στην ΕΕ. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τους σιδηροδρόμους η αντιστάθμιση σωρευτικού ή απροσδιόριστου χρέους δεν είναι εφικτή. Η αντιστάθμιση δεν επιτρέπεται, για παράδειγμα, σε περίπτωση που σχεδιάζεται η διαγραφή γενικών στοιχείων χρέους, π.χ. «χρέος προς όλους τους προμηθευτές». Παρομοίως, η αντιστάθμιση δεν επιτρέπεται σε περίπτωση που σχεδιάζεται η συνολική διαγραφή σωρευτικών στοιχείων χρέους προς ένα μοναδικό πιστωτή, π.χ. «σύνολο υποχρεώσεων προς συγκεκριμένη τράπεζα» οι οποίες συνίστανται σε διάφορα είδη υποχρεώσεων όπως υπεραναλήψεις, εγγυήσεις ή μακροπρόθεσμα δάνεια, άνευ διακρίσεως.

(96) Η Βουλγαρία σκοπεύει να διαγράψει χρέος της BDZ Holding ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ (114,25 εκατ. EUR). Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 35 και στον πίνακα 2, το προς διαγραφή ποσό των 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ προέρχεται από οικονομικές υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση και οι οποίες ήταν σε εκκρεμότητα κατά την ημερομηνία της προσχώρησης ή από επακόλουθο χρέος της BDZ Holding και το οποίο υποκατέστησε ή αναχρηματοδότησε χρέος που προϋπήρχε της προσχώρησης της Βουλγαρίας στην Ένωση, όπως τεκμηριώνεται στην ενοποιημένη οικονομική κατάσταση της BDZ Holding για το 2006, και/ή βάσει στοιχείων για τις σχετικές καταβολές εξόφλησης δανείων. Καθένα από τα χρέη που σχεδιάζεται να διαγραφούν μπορεί να εξατομικευτεί με βάση τις δανειακές συμβάσεις (χρηματοπιστωτικοί δανειστές KfW IPEX Bank, ETAA, ΔΤΑΑ) ή τις συνήθεις συμβατικές σχέσεις με συγκεκριμένους προμηθευτές υπηρεσιών σιδηροδρομικών υποδομών (NRIC) ή υπηρεσιών ηλεκτρικής τροφοδοσίας (NEC AD) πριν από την προσχώρηση.

([30]) Οδηγία 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων (ΕΕ L 237 της 24.8.1991, σ. 25).

(97) Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τις εξατομικευμένες υποχρεώσεις της BDZ Holding προς κατόχους ομολόγων της έκδοσης ομολόγου ISIN BG2100032072 της 19ης Νοεμβρίου 2007 και προς το υπουργείο Οικονομικών, όταν το τελευταίο κατέστη πιστωτής της BDZ Holding (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 35, 36 και πίνακα 2). Και τα δύο χρέη είναι επαρκώς εξατομικευμένα, ενώ και τα έσοδα χρησιμοποιήθηκαν για την αναχρηματοδότηση επαρκώς καθορισμένου χρέους που είχε συναφθεί πριν από την προσχώρηση και το οποίο η BDZ Holding δεν μπορούσε να εξυπηρετήσει και να εξοφλήσει με ίδιους πόρους. Με βάση τα παραπάνω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα ποσά που είναι επί του παρόντος σε εκκρεμότητα συνιστούν, από οικονομική άποψη, απλή μεταφορά του ήδη υπάρχοντος χρέους.

(98) Τέλος, δεδομένου ότι το προς διαγραφή χρέος ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ προέρχεται από σαφώς καθορισμένα και εξατομικευμένα χρέη που συνάφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην ΕΕ, δεν είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί το κατά πόσον άλλα χρέη, συμπεριλαμβανομένων προβλέψεων και εμπορικών υποχρεώσεων της BDZ Holding, τα οποία χαρακτηρίστηκαν επίσης από τη Βουλγαρία ως χρέη που προϋπήρχαν της προσχώρησης (πίνακας 1 και αιτιολογικές σκέψεις 35 και 20) και τα οποία αντιστοιχούν στη διαφορά μεταξύ των 806,7 εκατ. βουλγαρικών λεβ και των 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ, θα μπορούσαν επίσης να διαγραφούν νομίμως βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους. Το χρέος που αντιστοιχεί στην εν λόγω διαφορά αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

(99) Συνεπώς, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το υπό εξέταση μέτρο αποσκοπεί στη διαγραφή σαφώς καθορισμένων και εξατομικευμένων χρεών ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ που συνάφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση.

β) **Τα χρέη πρέπει να συνδέονται άμεσα με δραστηριότητα σιδηροδρομικών μεταφορών ή με δραστηριότητες διαχείρισης, κατασκευής ή χρήσης σιδηροδρομικών υποδομών.**

(100) Η Βουλγαρία δήλωσε ότι όλα τα χρέη της BDZ Holding συνδέονταν άμεσα με τη δραστηριότητα επιβατικών και εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών (βλέπε αιτιολογική σκέψη 39).

(101) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα προς διαγραφή χρέη συνάφθηκαν πράγματι με σκοπό τη χρηματοδότηση της ανανέωσης και της επισκευής του τροχαίου υλικού, όπως την αγορά πολυμερών συνθέσεων ντίζελ και ηλεκτρικών ή τον εκσυγχρονισμό των εμπορευματικών αμαξοστοιχιών που κατέχει η επιχείρηση. Εναλλακτικά, τα χρέη όπως οι εκκρεμείς υποχρεώσεις προς την NRIC χρηματοδότησαν επίσης την παροχή των σιδηροδρομικών υπηρεσιών της BDZ Holding. Οι εν λόγω δραστηριότητες αποτελούν τις βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της BDZ Holding και των θυγατρικών της και συνδέονται άμεσα με τη δραστηριότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών.

(102) Συνεπώς, η Επιτροπή κρίνει ότι τα υπό εξέταση χρέη συνδέονται άμεσα με τη δραστηριότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών.

γ) **Η διαγραφή χρεών πρέπει να γίνεται προς όφελος επιχειρήσεων με υπερβολικό επίπεδο χρέους, το οποίο παρεμποδίζει την υγιή οικονομική διαχείρισή τους. Η ενίσχυση πρέπει να είναι απαραίτητη για την επανόρθωση αυτής της κατάστασης, υπό την έννοια ότι η αναμενόμενη εξέλιξη του ανταγωνισμού στην αγορά δεν θα επέτρεπε στην επιχείρηση την εξυγίανση της οικονομικής κατάστασής της στο προβλεπόμενο μέλλον.**

Υπερβολικό επίπεδο χρέους της BDZ Holding, το οποίο παρεμποδίζει την υγιή οικονομική της διαχείριση

(103) Η Βουλγαρία υποστήριξε ότι η BDZ Holding πληρούσε τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως αφερέγγυας και υπερχρεωμένης σύμφωνα με την ισχύουσα βουλγαρική νομοθεσία καθώς και όλα τα κριτήρια που ορίζονται στη βουλγαρική νομοθεσία για την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά αυτής. Τα παραπάνω αποτελούν βάσιμη ένδειξη υπερβολικού επιπέδου χρέους. Επιπλέον, η Βουλγαρία δήλωσε ότι η επιχείρηση δεν ήταν σε θέση να εξυπηρετήσει τις οικονομικές της υποχρεώσεις λόγω των χρεών της.

(104) Το συνολικό χρέος της BDZ Holding ανερχόταν στις 31 Δεκεμβρίου 2006 σε 806,7 εκατ. βουλγαρικά λεβ και αντιστοιχούσε στο 78 % των συνολικών κεφαλαίων της (μετοχικό κεφάλαιο και χρέη), με δείκτη χρέους προς μετοχικό κεφάλαιο τέσσερα. Η οικονομική κατάσταση της BDZ Holding επιδεινώθηκε σημαντικά από το 2007. Από το 2011, ο δείκτης χρέους προς μετοχικό κεφάλαιο της BDZ Holding αυξήθηκε πάνω από το 7,5 (9), για να φθάσει το 14 το 2012, το 15 το 2013, το -209 το 2014 και το -33 τον Οκτώβριο του 2015 ([31]). Επιπλέον, τον Οκτώβριο του 2015, οι εκκρεμείς υποχρεώσεις της BDZ Holding, ήτοι 499,1 εκατ. βουλγαρικά λεβ (255 εκατ. EUR) τα οποία αντιστοιχούσαν στο 86 % της λογιστικής αξίας του ενεργητικού που ανερχόταν σε 582,4 εκατ. βουλγαρικά λεβ (298 εκατ. EUR).

([31]) Σύμφωνα με το σημείο 20 στοιχείο δ) των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων, δείκτης χρέους προς μετοχικό κεφάλαιο που υπερβαίνει το 7,5 για δύο διαδοχικά έτη αποτελεί μία από τις ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι η επιχείρηση είναι προβληματική.

(105) Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι παρά το γεγονός ότι η BDZ Holding εξόφλησε εκκρεμή χρέη ύψους 724 εκατ. βουλγαρικών λεβ (370 εκατ. EUR) κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2007 μέχρι τις 28 Σεπτεμβρίου 2016, η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει πλήρως τις οικονομικές της υποχρεώσεις. Λόγω των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τους διεθνείς πιστωτές, στις 20 Ιουλίου 2015, το High Court of Justice του Λονδίνου επέβαλε στην BDZ την εξόφληση 66,7 εκατ. EUR (130,4 εκατ. βουλγαρικά λεβ) με τόκους υπερημερίας της τάξης του 8 % ετησίως ([32]).

(106) Επιπλέον, δεδομένου του υπερβολικού επιπέδου χρέους της BDZ Holding, χωρίς τη διαγραφή χρέους η επιχείρηση θα αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της και μπορεί τελικώς να τεθεί υπό εκκαθάριση.

(107) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή κρίνει ότι η BDZ Holding αντιμετωπίζει υπερβολικό επίπεδο χρέους το οποίο παρεμποδίζει την υγιή οικονομική της διαχείριση.

Αναγκαιότητα της ενίσχυσης

(108) Επιπλέον, η ενίσχυση πρέπει να είναι απαραίτητη για την επανόρθωση της κατάστασης υπερβολικού χρέους, υπό την έννοια ότι η αναμενόμενη εξέλιξη του ανταγωνισμού στην αγορά δεν θα επέτρεπε στην BDZ Holding και στις θυγατρικές της την εξυγίανση της οικονομικής κατάστασής τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

(109) Λόγω του χρέους της, η BDZ Holding δεν είναι σε θέση να εκπληρώνει όλες τις οικονομικές υποχρεώσεις της και έχει καθυστερήσει την πραγματοποίηση επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό του τροχαίου υλικού της. Λόγω των καθυστερούμενων επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό του τροχαίου υλικού και τη συντήρηση, ο στόλος της επιχείρησης είναι παλαιωμένος και εν μέρει παρωχημένος. Σε σχέση με τα παραπάνω, η Επιτροπή παρατηρεί ότι το 82 % των βαγονιών της BDZ Passenger είναι παλαιότερα των 20 ετών και το 74 % των μηχανών έλξης της παλαιότερες των 25 ετών. Το 2015, σχεδόν το 50 % των μηχανών έλξης της BDZ Cargo είτε επισκευάζονταν είτε είχαν τεθεί εκτός λειτουργίας. Παρομοίως, το 2015, σχεδόν το 51 % των εμπορευματικών αμαξοστοιχιών της BDZ Cargo ήταν εκτός λειτουργίας και έχρηζαν επισκευής.

(110) Χωρίς την ενίσχυση, η BDZ Holding δεν θα είναι σε θέση να αποπληρώσει τα εκκρεμή χρέη που συνάφθηκαν πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση, ούτε θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους για να επενδύσει στον εκσυγχρονισμό του τροχαίου υλικού της.

(111) Εν είδει παραδείγματος, με βάση τα δηλωθέντα έσοδα της επιχείρησης για το 2016 (336,2 εκατ. βουλγαρικά λεβ), θα χρειαστεί έκτακτη αύξηση των τιμών της τάξης του 66 % κατά μέσο όρο, χωρίς να αλλάξουν άλλα δεδομένα, προκειμένου να επιτευχθούν βραχυπρόθεσμα τα λειτουργικά έσοδα ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ που απαιτούνται για την αποπληρωμή του χρέους που σχεδιάζεται να διαγραφεί. Εν τω μεταξύ, οι θυγατρικές της BDZ Holding δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σε γεωγραφική περιοχή η οποία είναι στο σύνολό της επιλέξιμη για τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης. Οι σημαντικές αυξήσεις των τιμών σε αυτού του είδους τις γεωγραφικές περιοχές ενδέχεται να έχουν σοβαρότερες κοινωνικές επιπτώσεις σε σχέση με πλουσιότερες περιοχές της Ένωσης. Αντίστοιχα, οι υποθετικές αυξήσεις των τιμών με στόχο την αύξηση των εσόδων της BDZ Holding και τη μείωση του χρέους της στον βαθμό που απαιτείται, εφόσον κάτι τέτοιο είναι καν εφικτό από νομική άποψη όσον αφορά τις υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών που υπόκεινται σε ΥΔΥ και βιώσιμο από εμπορική άποψη σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον όσον αφορά τις υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών, μπορεί να έχουν δυσανάλογες κοινωνικές επιπτώσεις στο επιβατικό κοινό των βουλγαρικών σιδηροδρόμων ή στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών της BDZ.

(112) Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει άλλο αξιόπιστο υποθετικό μέτρο πολιτικής από τη σχεδιαζόμενη διαγραφή χρέους, η οποία θα επιτρέψει στην επιχείρηση να συνεχίσει να λειτουργεί. Με βάση τα παραπάνω συνάγεται το συμπέρασμα ότι το υπό εξέταση μέτρο είναι απαραίτητο για την επανόρθωση της κατάστασης υπερβολικού χρέους της BDZ Holding, υπό την έννοια ότι η αναμενόμενη εξέλιξη του ανταγωνισμού στην αγορά δεν θα επέτρεπε στην BDZ Holding και στις θυγατρικές της την εξυγίανση της οικονομικής κατάστασής τους στο προβλεπόμενο μέλλον.

δ) **Η ενίσχυση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου**

(113) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεδομένης της οικονομικής κατάστασης της BDZ Holding, το ύψος της διαγραφής χρέους είναι το ελάχιστο που απαιτείται ώστε να διασφαλιστεί η επιβίωση της επιχείρησης και αποτελεί προϋπόθεση για την οικονομική βιωσιμότητά της. Το ποσό είναι απαραίτητο κυρίως για τις εκκρεμείς καταβολές προς τους πιστωτές – διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και NRIC. Η BDZ Holding και οι θυγατρικές της εξακολουθούν να έχουν εκκρεμείς υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007, οι οποίες, εάν δεν αποπληρωθούν, θα θέσουν τον δικαιούχο σε κίνδυνο εκκαθάρισης. Οι οικονομικοί δείκτες καταδεικνύουν ότι οι πληρωμές δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν επί του παρόντος από ίδιους πόρους, ενώ δεν θα ήταν ρεαλιστικό να αναμένεται ότι η επιχείρηση μπορεί να αυξήσει σημαντικά τις τιμές της προκειμένου να επιτύχει αύξηση των εσόδων της βραχυπρόθεσμα.

([32]) Διατάξεις της 20ής Ιουλίου 2015, CL-2015-000309 FMS Wertmanagement AöR κατά BDZ Holding· CL-2015-000214 Dexia Credit Local κατά BDZ Holding· CL-2015-000090 KA Finanz AG κατά BDZ Holding.

(114) Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά τη χρονική περίοδο μετά την προσχώρηση, η BDZ Holding έχει αποπληρώσει από ίδιους πόρους που προέρχονται κυρίως από πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 ύψους 166 εκατομμυρίων βουλγαρικών λεβ. Καθώς τα εν λόγω ποσά ήταν δυνητικά επιλέξιμα για διαγραφή, είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι η BDZ Holding θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιήσει τους εν λόγω πόρους για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του τροχαίου υλικού και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η επιχείρηση δεν ευθυγραμμιζόταν με το επίπεδο ανάπτυξης του τομέα σιδηροδρόμων όσον αφορά τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τα συστήματα πληροφοριών. Ως εκ τούτου, στον βαθμό που η BDZ Holding βασίζεται επίσης σε ίδιους πόρους προκειμένου να εξοφλήσει μέρος του προ της προσχώρησης χρέους, η διαγραφή χρέους δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερβαίνει τα αναγκαία όρια, ακόμη και αν η διαγραφή χρέους την απαλλάσσει από υποχρεώσεις αποπληρωμής και της παρέχει το οικονομικό περιθώριο για επενδύσεις σε μελλοντικό εκσυγχρονισμό ή εργασίες επισκευής.

(115) Με βάση αυτό το σκεπτικό, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η υλοποίηση της διαγραφής χρέους δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τοποθετεί την BDZ Holding σε ευνοϊκότερη θέση σε σχέση με αυτήν μιας μέσης, ικανοποιητικά διοικούμενης επιχείρησης με το ίδιο προφίλ δραστηριοτήτων.

ε) **Η διαγραφή των χρεών δεν πρέπει να παρέχει στην επιχείρηση ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που θα εμποδίζει την ανάπτυξη ενός πραγματικού ανταγωνισμού στην αγορά, παρεμποδίζοντας, για παράδειγμα, την είσοδο ξένων επιχειρήσεων ή νέων επιχειρηματιών σε ορισμένες εθνικές ή περιφερειακές αγορές.**

(116) Η προτεινόμενη διαγραφή χρέους θα επιτρέψει απλώς στην BDZ Holding να αποκαταστήσει τη χρηματοδότηση των λειτουργικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης και δεν θα παράσχει στην BDZ Holding ή στις θυγατρικές της τη δυνατότητα να επεκταθούν ή να εισέλθουν σε νέες αγορές. Υπό αυτή την έννοια, η ενίσχυση δεν θα εμποδίσει την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά. Η θέση των ανταγωνιστών στην αγορά δεν θα επηρεαστεί και θα μπορούν να ανταγωνίζονται με την BDZ Holding υπό τους ίδιους όρους.

(117) Η Επιτροπή κρίνει επίσης ότι η διαγραφή χρεών δεν θα νοθεύσει αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό και τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, διότι θα επιτρέψει απλώς στην BDZ Holding να σταθεροποιήσει την οικονομική της κατάσταση, η οποία ήταν επιβαρυμένη με υποχρεώσεις που είχαν αναληφθεί πριν από την απελευθέρωση της αγοράς. Επιπλέον, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν παρεμποδίζεται η είσοδος των νέων επιχειρήσεων της αγοράς στη βουλγαρική αγορά μεταφορών. Όπως περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 15 και 42, πέραν της BDZ Cargo, στη βουλγαρική αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών δραστηριοποιούνται επί του παρόντος οκτώ επιχειρήσεις μεταφοράς εμπορευμάτων. Δεν υπάρχουν στοιχεία ότι το μέτρο διαγραφής χρέους θα μεταβάλει την εν λόγω κατάσταση ανταγωνισμού.

Συμπέρασμα

(118) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η κρατική ενίσχυση υπό μορφή διαγραφής χρέους (μέτρο 2) ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ (114,25 εκατ. EUR) την οποία η Βουλγαρία σχεδιάζει να εφαρμόσει πληροί τις προϋποθέσεις συμβατότητας με την εσωτερική αγορά που καθορίζονται στο κεφάλαιο IV των κατευθυντήριων γραμμών για τους σιδηροδρόμους.

6.2. *ΜΕΤΡΟ 3: ΜΗ ΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΟ ΤΗΝ BDZ HOLDING ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΧΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ (NRIC)*

(119) Δεδομένου ότι η Βουλγαρία δεν διευκρίνισε την προέλευση και την εξέλιξη των εκκρεμών υποχρεώσεων της BDZ Holding προς την NRIC πριν από τη λήψη της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η μη είσπραξη των εν λόγω ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων θεωρήθηκε ότι συνιστά δυνητικά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

(120) Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε η Βουλγαρία (βλέπε ενότητα 4.3), μέρος των εκκρεμών υποχρεώσεων της BDZ Holding προς την NRIC ήταν υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από την επιχείρηση πριν από την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ένωση. Μέρος του εν λόγω προ της προσχώρησης χρέους (ύψους έως 26,3 εκατ. βουλγαρικών λεβ) αναχρηματοδοτήθηκε επακολούθως από τα έσοδα που προήλθαν από έκδοση ομολόγου της 19ης Νοεμβρίου 2007, το οποίο εξακολουθεί να αποτελεί εκκρεμές χρέος και, ως εκ τούτου, υπόκειται σε αξιολόγηση βάσει του «μέτρου 2: Διαγραφή των χρεών που συνάφθηκαν πριν από το 2007» της ενότητας 6.1. Με άλλα λόγια, το χρέος προς τη NRIC εξοφλήθηκε.

(121) Επιπλέον, και με σκοπό την αποσαφήνιση της κατάστασης σε σχέση με τις εναπομένουσες εκκρεμείς υποχρεώσεις, η Βουλγαρία παρέσχε περαιτέρω στοιχεία σχετικά με τις εκτελεστικές ρυθμίσεις και τις ενέργειες στις οποίες προέβη η NRIC (βλέπε ενότητα 4.3). Σύμφωνα με τη Βουλγαρία, η NRIC έχει προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από την BDZ Holding και τις θυγατρικές της με προκειμένου να ανακτήσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα οφειλόμενα ποσά, χωρίς ωστόσο να κινήσει δικαστική διαδικασία.

(122) Προκειμένου να επαληθεύσει το εάν η NRIC ευνόησε αδικαιολόγητα την BDZ Holding όσον αφορά την καθυστέρηση και τις ρυθμίσεις για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει το κατά πόσον η BDZ Holding θα μπορούσε να έχει ευνοηθεί από τις εν λόγω ρυθμίσεις υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς ([33]). Για αυτόν τον σκοπό, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει το κατά πόσον ένας υποθετικός πιστωτής σε οικονομία της αγοράς, ο οποίος βρίσκεται σε παρόμοια κατάσταση με τη NRIC και επιδιώκει να επιτύχει τη μέγιστη αποπληρωμή των ποσών που του οφείλονται, θα δεχόταν την καθυστέρηση και θα επαναδιαπραγματευόταν την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων υπό παρόμοιους όρους και προϋποθέσεις ([34]). Με άλλα λόγια, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει το κατά πόσον η NRIC επέδειξε την ίδια δέουσα επιμέλεια όπως ένας πιστωτής σε οικονομία της αγοράς προτού επιλέξει μεταξύ του ατομικού και φιλικού διακανονισμού για την είσπραξη των απαιτήσεών της ή της κίνησης συλλογικής διαδικασίας ανάκτησης με τελικό αποτέλεσμα την πτώχευση της BDZ Holding και των θυγατρικών της.

(123) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι προκειμένου να προσδιορίσει την πιο πρόσφορη εναλλακτική λύση, ένας επιμελής πιστωτής σε οικονομία της αγοράς θα αξιολογούσε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε εναλλακτικής λύσης, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων τα ανακτήσιμα ποσά, την πρότερη οικονομική έκθεση, τη διάρκεια της διαδικασίας ανάκτησης και το κόστος ([35]).

(124) Η Επιτροπή παρατηρεί πρώτα ότι τα χρέη προς την NRIC προέκυψαν στο πλαίσιο τακτικής και μακροχρόνιας εμπορικής σχέσης μεταξύ (κρατικών) επιχειρήσεων: η BDZ Holding και οι θυγατρικές της αποτελούσαν κύριους πελάτες της NRIC και άνω του 70 % των λειτουργικών εσόδων της προερχόταν από αυτές. Η προέλευση του χρέους ύψους 46,5 εκατ. βουλγαρικών λεβ που όφειλε η NRIC στην BDZ Holding συσσωρεύτηκε μεταξύ 2008 και 2011 για διάφορες υπηρεσίες που παρέσχε στη NRIC (πίνακας 3) αποτελεί επίσης πρόσθετο αποδεικτικό στοιχείο για την ύπαρξη συνεχούς αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης μεταξύ της NRIC και της BDZ Holding. Ως εκ τούτου, η πιθανή έξοδος της BDZ Holding και των θυγατρικών της από την αγορά ως αποτέλεσμα της κίνησης διαδικασίας αφερεγγυότητας θα είχε σοβαρές και άμεσες αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση της NRIC. Συνεπακόλουθα, η πτώχευση της BDZ Holding θα μείωνε τα κέρδη της NRIC και την ικανότητά της να συντηρεί επαρκώς το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο, διατρέχοντας ως εκ τούτου τον κίνδυνο περαιτέρω μειώσεων των εσόδων της από τις εμπορικές συναλλαγές με άλλους πελάτες, πέραν των θυγατρικών της BDZ Holding.

(125) Από τα παραπάνω συνάγεται ότι ένας πιστωτής σε οικονομία της αγοράς ο οποίος θα διατηρούσε, όπως η NRIC, παρόμοιες εμπορικές σχέσεις με τον οφειλέτη/-ες του, όπως η BDZ Holding, θα ήταν επιφυλακτικός ως προς ενδεχόμενα μέτρα αναγκαστικής είσπραξης τα οποία θα είχαν ως αποτέλεσμα την έξοδο του κύριου πελάτη του από την αγορά, σε αντίθεση με πιστωτή με εφάπαξ απαιτήσεις του οποίου η ενεργός παραμονή στην αγορά δεν εξαρτάται εμπορικά και οικονομικά από τον οφειλέτη του μετά την αναγκαστική είσπραξη των απαιτήσεών του.

(126) Δεύτερον, η είσπραξη των απαιτήσεων της NRIC έναντι της BDZ Holding και των θυγατρικών της δεν θα μπορούσε να επιβληθεί υπό μορφή προνομιακών απαιτήσεων κατόπιν κίνησης υποθετικής συλλογικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, στο πλαίσιο της οποίας δεν θα ήταν εφικτή η προνομιακή εξόφληση της NRIC σε σχέση με άλλους πιστωτές (βλέπε αιτιολογική σκέψη 49). Επιπλέον, το χρέος που προσδιορίστηκε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ως οφειλόμενο στη NRIC (45 εκατ. βουλγαρικά λεβ) ήταν μικρότερο σε σχέση με το χρέος που οφειλόταν σε άλλους πιστωτές (βλέπε πίνακα 1). Αλλά και πέραν τούτων, σε περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης στο πλαίσιο συλλογικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, η λογιστική αξία του ενεργητικού της BDZ Holding θα έπρεπε να μειωθεί κατά το κόστος εκκαθάρισης. Ανάλογα με το είδος των περιουσιακών στοιχείων, το κόστος εκκαθάρισης μπορεί να ανέλθει σε έως 75 % της αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Ως εκ τούτου, είναι πολύ πιθανό η αξία εκκαθάρισης του ενεργητικού της BDZ Holding να μην επαρκούσε για την κάλυψη του κόστους εκκαθάρισης, τους μισθούς των εργαζομένων της και όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις. Εάν λάβουμε ως παράδειγμα έτος 2011, το κόστος εκκαθάρισης, οι μισθοί των εργαζομένων και όλες οι εκκρεμείς υποχρεώσεις ανέρχονταν σε 778 εκατ. βουλγαρικά λεβ, ενώ η λογιστική αξία του ενεργητικού της BDZ Holding ανερχόταν σε 933 εκατ. βουλγαρικά λεβ. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση κίνησης συλλογικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, θα ήταν ρεαλιστικό η NRIC να αναμένει να ανακτήσει μικρό μόνο μέρος των εκκρεμών απαιτήσεών της.

(127) Επίσης, η Επιτροπή κρίνει ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, το κόστος, σε συνδυασμό με τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, ενδέχεται να επηρεάσει την απόφαση ενός πιστωτή σχετικά με το εάν θα προχωρήσει στην εκκαθάριση μιας επιχείρησης ([36]). Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή συμφωνεί ότι η NRIC είχε ιδιαίτερο συμφέρον να συνεχίσει να συνεργάζεται με την BDZ Holding και τις θυγατρικές της, όχι μόνο λόγω των μελλοντικών εμπορικών εσόδων από την BDZ Holding αλλά και με σκοπό την ανάκτηση στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των εκκρεμών μη προνομιακών υποχρεώσεων που συσσωρεύτηκαν μέχρι τον Νοέμβριο του 2011, αντί να κινήσει τη διαδικασία εκκαθάρισης της

([33]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1996, SFEI και λοιποί, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, σκέψη 60· απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 1999, Ισπανία κατά Επιτροπής, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, σκέψη 41.

([34]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), σημείο 74· απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2007, Ισπανία κατά Επιτροπής, C-525/04 P, ECLI:EU:C:2007:698· απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιανουαρίου 2013, Frucona κατά Commission, C-73/11 P, ECLI:EU:C:2013:32, σκέψη 78· απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 1999, DMTransport, C-256/97, ECLI:EU:C:1999:332· απόφαση της 30ής Απριλίου 1998, Cityflyer, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, σκέψη 51· απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 2013, Επιτροπή κατά Buczek Automotive και Πολωνίας, C-405/2011, ECLI:EU:C:2013:186, σκέψη 54-60.

([35]) Frucona κατά Επιτροπής, C-73/11 P, σκέψη 78, ECLI:EU:C:2013:32· Επιτροπή κατά Buczek Automotive και Πολωνίας, C-405/2011, ECLI:EU:C:2013:186, σκέψη 54-60· Υπόθεση C-124/10P Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Électricité de France (EDF), ECLI:EU:C:2012:318, σκέψη 85.

([36]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 2013, Επιτροπή κατά Buczek Automotive, C-405/11 P, ECLI:EU:C:2013:186, σκέψη 59.

επιχείρησης. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η κίνηση χρονοβόρας, συλλογικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, η οποία θα καταλήξει σε αναγκαστική εκκαθάριση του ομίλου με αβέβαιο και χαμηλό ποσοστό ανάκτησης, δεν αποτελεί αξιόπιστη και ρεαλιστική λύση προκειμένου η NRIC να ανακτήσει στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις απαιτήσεις της.

(128) Πράγματι, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η BDZ Holding και οι θυγατρικές της εξυπηρετούν τακτικά τα χρέη τους προς τη NRIC και η NRIC δεν έτυχε διαφορετικής μεταχείρισης σε σχέση με άλλους ιδιώτες πιστωτές του ομίλου. Σε περιπτώσεις καθυστερημένων καταβολών, η BDZ Holding δεν ευνοούνταν από την αναβολή της αποπληρωμής, καθώς οι καθυστερημένες καταβολές προς τη NRIC προσέλκυσαν σημαντικό περιθώριο 1 000 μονάδων βάσης επί του βασικού επιτοκίου της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 48). Εν είδει παραδείγματος, η Επιτροπή κρίνει ότι οι 1 000 μονάδες βάσης αποτελούν κατά προσέγγιση περιθώριο επιτοκίου σύμφωνου με τους όρους της αγοράς επί δανείου χαμηλής ποιότητας ασφάλειας σε προβληματική επιχείρηση, όπως η BDZ Holding ([37]). Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις εξοφλούνταν μέσω τακτικών τραπεζικών μεταφορών, συμψηφισμού των υποχρεώσεων της NRIC προς τη BDZ Holding και τις θυγατρικές της και ανταλλαγών χρέους με περιουσιακά στοιχεία. Για παράδειγμα, μεταξύ του 2011 και του 2016, η BDZ Holding και οι θυγατρικές της εξόφλησαν ποσό 503 εκατ. βουλγαρικών λεβ (257 εκατ. EUR) για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από την NRIC. Σε σύγκριση με τη μικρή πιθανότητα ανάκτησης μικρού μέρους, εάν θα ήταν και αυτό δυνατό, των απαιτήσεων της NRIC, σε περίπτωση εκκαθάρισης της BDZ Holding, το ποσό του χρέους που αποπληρώθηκε προς την NRIC από το 2011 επιβεβαιώνει εκ των υστέρων ότι η επιλογή της NRIC να μην προβεί σε αναγκαστική είσπραξη των απαιτήσεών της ήταν η πιο ορθολογική.

(129) Επιπλέον, παρότι οι πληροφορίες δεν αφορούν το προ της προσχώρησης χρέος που αναφέρεται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισημαίνει, για παράδειγμα, ότι, όσον αφορά την εξόφληση των υποχρεώσεων μέσω των ανταλλαγών χρέους με περιουσιακά στοιχεία που εφαρμόστηκαν μετά την απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η NRIC συνήψε συμφωνίες με την BDZ Holding και τις θυγατρικές της με βάση την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, όπως περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις 51, 52 και 53, στις οποίες αναγνωρίζονταν τα ληξιπρόθεσμα χρέη και, ως εκ τούτου, διευκολυνόταν η αποπληρωμή τους.

(130) Με βάση τις πρόσθετες πληροφορίες και τα υποστηρικτικά αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε η Βουλγαρία και δεδομένων των προαναφερθέντων, η Επιτροπή κρίνει ότι η NRIC ενήργησε ως πιστωτής σε οικονομία της αγοράς, και, συνεπώς, η αναβολή της αποπληρωμής των χρεών και οι ρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν μεταξύ της NRIC και της BDZ Holding και των θυγατρικών της δεν παρείχαν στην τελευταία αδικαιολόγητο οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν θα αποκόμιζε υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

(131) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο τρόπος με τον οποίο η BDZ Holding και οι θυγατρικές της χειρίστηκαν τα ληξιπρόθεσμα χρέη τους προς τον διαχειριστή της υποδομής (NRIC) πριν από τον Δεκέμβριο του 2011 δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

(132) Δεδομένου ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις που καθορίζουν την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης είναι σωρευτικές, οι διατάξεις του δεν ισχύουν σε περίπτωση που δεν πληρούται μία εξ αυτών. Ως εκ τούτου, δεν είναι απαραίτητη η αξιολόγηση του εάν η μη πληρωμή ληξιπρόθεσμων χρεών από την BDZ Holding και τις θυγατρικές της προς την NRIC κατά το παρελθόν πληροί τις υπόλοιπες προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

6.3. *ΜΕΤΡΟ 4: ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΠΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ BDZ HOLDING EAD*

(133) Η Επιτροπή ξεκίνησε την έρευνα για το μέτρο 4 διότι η Βουλγαρία δεν διευκρίνισε τους λόγους επιστροφής του ΦΠΑ καθώς και το εάν η εν λόγω επιστροφή συμμορφωνόταν με την οδηγία 2006/112/ΕΚ. Συνεπώς, η Επιτροπή έκρινε ότι η επιστροφή ΦΠΑ θα μπορούσε δυνητικά να συνιστά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κάλεσε τη Βουλγαρία να παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τους λόγους της επιστροφής ΦΠΑ στην BDZ Holding.

(134) Μετά τη λήψη της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Βουλγαρία διευκρίνισε ότι το μέτρο 4 αφορούσε την επιστροφή αχρεωστήτως χρεωθέντος και εισπραχθέντος ΦΠΑ ύψους 72 εκατ. βουλγαρικών λεβ (36,7 εκατ. EUR) επί αντισταθμίσεων ΥΔΥ που ελήφθησαν από το υπουργείο Μεταφορών για την περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου 2004 έως τις 29 Φεβρουαρίου 2008 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 55 έως 59). Η Βουλγαρία διευκρίνισε περαιτέρω ότι το διοικητικό σφάλμα εντοπίστηκε στη διάρκεια ελέγχου από τις αρμόδιες εθνικές φορολογικές αρχές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας. Το σφάλμα διορθώθηκε με τις αποφάσεις επιστροφής φόρου αριθ. 2900180 της 14ης Ιανουαρίου 2009, 290900153 της 8ης Ιουλίου 2009, 100337 της 12ης Αυγούστου 2010 και 290100380 του Φεβρουαρίου 2011.

([37]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6).

(135) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης δεν νοείται μόνο η χορήγηση θετικών οικονομικών πλεονεκτημάτων. Η απαλλαγή από οικονομικά βάρη, όπως τα φορολογικά πλεονεκτήματα, μπορούν επίσης να συνιστούν πλεονέκτημα. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί το εάν η επιστροφή του ΦΠΑ επί των αντισταθμίσεων ΥΔΥ που ελήφθησαν από το υπουργείο Μεταφορών παρείχαν οικονομικό πλεονέκτημα στην BDZ Holding υπό μορφή μείωσης των επιβαρύνσεων που περιλαμβάνονται συνήθως στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης, ([38]) ή το εάν ο ΦΠΑ επί της αντιστάθμισης ΥΔΥ καταλογίστηκε πράγματι αχρεωστήτως. Σε περίπτωση επιστροφής παρανόμως καταλογισθέντων φόρων δεν υφίσταται πλεονέκτημα ([39]).

(136) Σύμφωνα με το άρθρο 73 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών, υπόκειται σε ΦΠΑ και στο φορολογητέο ποσό περιλαμβάνονται όλα τα ποσά που συνιστούν αμοιβές που αποκτήθηκαν ή θα αποκτηθούν από τον προμηθευτή σε ανταπόδοση της παρασχεθείσας υπηρεσίας, είτε από τον πελάτη είτε από τρίτο, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης ή των επιδοτήσεων που συνδέονται άμεσα με την τιμή της παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 132 της εν λόγω οδηγίας, οι επιχειρήσεις στις οποίες ανατίθεται ΥΔΥ δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ.

(137) Ως εκ τούτου, πρέπει να αξιολογηθεί το εάν η αντιστάθμιση ΥΔΥ που ελήφθη από την BDZ Holding συνδεόταν άμεσα με την τιμή των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η αντιστάθμιση ΥΔΥ αποσκοπούσε στην αντιστάθμιση των ζημιών που οφείλονταν στην παροχή της υπηρεσίας επιβατικών μεταφορών υπό συγκεκριμένες συνθήκες, όπως τα χιλιόμετρα προς συρμό, οι θέσεις, οι συχνότητες και άλλα ποιοτικά κριτήρια. Ειδικότερα, η αντιστάθμιση ΥΔΥ θα μειωνόταν σε περίπτωση αποκλίσεων όσον αφορά μεταξύ άλλων τα χιλιόμετρα, τις θέσεις και τις ώρες καθώς και άλλα ποιοτικά κριτήρια τα οποία καθορίστηκαν για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Συνεπώς, η αντιστάθμιση ΥΔΥ δεν μπορεί να θεωρηθεί ως άμεσα συνδεόμενη με την τιμή για την παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς, αλλά μάλλον ως αντιστάθμιση για τις ζημίες που οφείλονταν στην εκπλήρωση ΥΔΥ.

(138) Επιπλέον, η βουλγαρική νομοθεσία περί ΦΠΑ δεν προβλέπει την είσπραξη ΦΠΑ επί της αντιστάθμισης ΥΔΥ για την κάλυψη των ζημιών. Το σφάλμα εντοπίστηκε από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές κατά την έναρξη επιθεώρησης και είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση αρκετών αποφάσεων από τις φορολογικές αρχές (βλέπε αιτιολογική σκέψη 59), οι οποίες είναι σύμφωνες προς τον βουλγαρικό κώδικα φορολογικής δικονομίας και ασφαλίσεων.

(139) Κατά συνέπεια, ο ΦΠΑ χρεώθηκε αδικαιολόγητα επί της αντιστάθμισης ΥΔΥ της BDZ Holding για την περίοδο από την 1η Δεκεμβρίου 2004 έως τις 29 Φεβρουαρίου 2008. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κρίνει ότι η επιστροφή του αχρεωστήτως εισπραχθέντος ΦΠΑ δεν παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στην BDZ Holding.

(140) Δεδομένου ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις που καθορίζουν την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης είναι σωρευτικές, η απουσία οποιασδήποτε εξ αυτών είναι αποφασιστικής σημασίας. Ως εκ τούτου, δεν είναι απαραίτητη η αξιολόγηση του κατά πόσον το μέτρο 4 πληροί τις υπόλοιπες προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

(141) Συνεπώς, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο 4 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

7. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(142) Δεδομένης της απόσυρσης της κοινοποίησης αναφορικά με την ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς την BDZ Holding (βλέπε μέτρο 1, ενότητα 5), η επίσημη διαδικασία έρευνας βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με το κοινοποιηθέν μέτρο ενίσχυσης αναδιάρθρωσης πρέπει να περατωθεί.

(143) Όσον αφορά τη διαγραφή χρεών της BDZ Holding και των θυγατρικών της ύψους 223,45 εκατ. βουλγαρικών λεβ (114,25 εκατ. EUR), (μέτρο 2, ενότητα 6.1), αυτή συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και ικανοποιεί τις προϋποθέσεις συμβατότητας που περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τους σιδηροδρόμους. Ως εκ τούτου, το μέτρο 2 θα πρέπει να θεωρηθεί συμβατό με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

([38]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, σκέψη 13· απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, Γερμανία κατά Επιτροπής, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, σκέψη 25· απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1999, Ιταλία κατά Επιτροπής, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, σκέψη 15· απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Μαρτίου 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, σκέψη 36.

([39]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1980, Amministrazione delle finanze dello Stato, 61/79, ECLI:EU:C:1980:100, σκέψεις 29 έως 32.

(144) Όσον αφορά τη μη πληρωμή ληξιπρόθεσμων χρεών ύψους 45 εκατ. βουλγαρικών λεβ προς την NRIC (μέτρο 3, ενότητα 6.2), η NRIC ενήργησε ως πιστωτής σε οικονομία της αγοράς. Ως εκ τούτου, το μέτρο 3 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

(145) Όσον αφορά την επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντος ΦΠΑ (μέτρο 4, ενότητα 6.3), δεδομένου ότι ο ΦΠΑ χρεώθηκε αδικαιολόγητα, η επιστροφή του δεν συνιστά κρατική ενίσχυση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Μετά την απόσυρση της κοινοποίησης σχετικά με την ενίσχυσης αναδιάρθρωση από τη Βουλγαρία, η επίσημη διαδικασία έρευνας βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης όσον αφορά την κοινοποιηθείσα σχεδιαζόμενη ενίσχυση αναδιάρθρωσης υπέρ της BDZ Holding EAD SA έχει καταστεί άνευ αντικειμένου και περατώνεται διά της παρούσης.

Άρθρο 2

1. Η κρατική ενίσχυση υπέρ της BDZ Holding EAD SA υπό μορφή διαγραφής χρεών ύψους 223 448 801 βουλγαρικών λεβ, την οποία η Βουλγαρία σχεδιάζει να χορηγήσει, είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης. Συνεπώς, εγκρίνεται η εκτέλεση της διαγραφής χρεών.

2. Ο τρόπος με τον οποίο η εθνική επιχείρηση σιδηροδρομικών υποδομών χειρίστηκε, πριν από τον Νοέμβριο του 2011, τα ληξιπρόθεσμα χρέη ύψους 45 εκατ. βουλγαρικών λεβ της BDZ Holding EAD SA, της BDZ Passenger EOOD και της BDZ Cargo EOOD δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

3. Η επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντος φόρου προστιθέμενης αξίας ύψους 72 εκατ. βουλγαρικών λεβ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2017.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής